

WARLAMIS

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

WABLAN

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

GRVER 01341

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

STUDIO TEXTIL A.E.
Σ.Κυριακάκης - Γ.Πασχούδης

ΧΟΡΗΓΟΙ

S SCHENKER
H E L L A S

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΤΑ ΧΡΩΜΑΤΑ ΤΗΣ ΒΕΡΓΙΝΑΣ

WARLAMIS

ΛΑΡΙΣΑ '94

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΛΑΡΙΣΑΣ-ΜΟΥΣΕΙΟ Γ.Ι. ΚΑΤΣΙΓΡΑ-ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΔΗΜΟΥ ΛΑΡΙΣΑΣ

Τ.Ε.Ε. ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ & ΔΥΤΙΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Είναι μεγάλη η χαρά, που φιλοξενούμε στην πόλη μας και στην Δημοτική Πινακοθήκη Λάρισας - Μουσείο Γ.Ι. Κατσιόγρα, έναν από τους σημαντικότερους Έλληνες της διασποράς, τον Αρχιτέκτονα - Καλλιτέχνη Ευθύμη Βαρλάμη.

Ένας επιστήμονας - καλλιτέχνης που συμμετέχει σήμερα στη σκηνή του διεθνούς προβληματισμού, δίνοντας λύσεις σε παγκόσμιο επίπεδο για τα μεγάλα προβλήματα που αντιμετωπίζει η ανθρωπότητα, είμαστε σίγουροι ότι θ' ανοίξει τον διάλογο και στην πόλη μας, ένα διάλογο που θα βοηθήσει ν' απαντήσουμε σε προβλήματα, πολλά από τα οποία ορίζουν την ποιότητα της καθημερινής μας ζωής.

Η σφαιρικότητα των μελετών και του έργου του Ε.Βαρλάμη, είναι πολύτιμη για να μπορέσουμε να απαντήσουμε στα σύνθετα και πολύπλοκα προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα ο άνθρωπος. Γι αυτόν η τέχνη δεν είναι μιά αισθητική προσωπική μαρτυρία, αλλά ένα εργαλείο που το χρησιμοποιεί στον αγώνα του να καταστήσει τον άνθρωπο μέτοχο της κοσμογονίας του σύμπαντος, αποκαθιστώντας έτσι το πραγματικό νόημα και την ουσία της ζωής.

Η τέχνη λοιπόν που καταφέρνει να ξεφεύγει από τον "μουσειακό" χαρακτήρα, η τέχνη που νοιάζεται ν' αγγίξει το 90% των ανθρώπων και όχι το 5% της "διανοήσης", η τέχνη που αγωνίζεται να ξαναδώσει στον σημερινό άνθρωπο την χαμένη του ταυτότητα και να τον κάνει πολίτη του σύμπαντος, αυτή την τέχνη την έχουμε ανάγκη. Και πόσο μάλλον όταν φορέας μιάς τέτοιας τέχνης, είναι ένας απλός, καλόκαρδος και γελαστός άνθρωπος, όπως είναι ο Ε.Βαρλάμης.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

**ΚΑΙΤΗ ΤΣΟΥΚΝΙΚΑ - ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ
ΑΝΤΙΔΗΜΑΡΧΟΣ ΛΑΡΙΣΑΣ**

Η έκθεση του διεθνή Ελληνα Αρχιτέκτονα - Καλλιτέχνη Ευθύμη Βαρλάμη είναι για μας μια δυναμική πρόκληση.

Η τέχνη θα πρέπει να συμμετέχει με πολύ δυναμικό και άμεσο τρόπο στην ζωή μας, στην κάθε μέρα μας, και όχι να περιορίζεται σ' ένα τυπικό και διακοσμητικό ρόλο. Και η τέχνη του Βαρλάμη πιστεύω ότι παίζει ένα τέτοιο ρόλο.

Μιά τέχνη δηλαδή που μπαίνει δυναμικά στα προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα ο πολιτισμός μας, η ζωή μας. Και οι λύσεις του είναι άμεσες και πολύμορφες.

Ως Αρχιτέκτονας, ζωγράφος, γλύπτης, designer, μεταφέρει στην ουσία το μήνυμα της ουμανιστικής τέχνης που έχει σα σκοπό να αποκαταστήσει την σχέση του ανθρώπου με το φυσικό του περιβάλλον.

Ετσι λοιπόν η φιλοδοξία μας δεν περιορίζεται στο να κάνουμε μιά παρουσίαση του έργου του Ευθύμη Βαρλάμη, έργο που όπως είναι γνωστό εκτέθηκε στα μεγαλύτερα μουσεία και αίθουσες τέχνης του κόσμου, αλλά να ανοίξουμε έναν ουσιαστικό διάλογο, που θα οδηγήσει σε πραγματικότητες που θα φέρουν ανακούφιση στους

ανθρώπους της πόλης μας.

Ένα διάλογο που αφορά και αγκαλιάζει όλους τους πολίτες της Λάρισας. Και αυτό πρέπει να σημειώσω ότι είναι κάτι που ξεχωρίζει τον Βαρλάμη. Η προσπάθειά του δηλαδή να πλησιάσει και να μιλήσει όχι με τους ειδικούς μόνο, αλλά και με τους απλούς ανθρώπους, ιδιαίτερα στην εποχή μας, πιστεύω ότι είναι πολύ σημαντικό.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΠΟΔΛ

**ΚΩΣΤΑΣ ΛΑΝΤΑΒΟΣ
ΑΝΤΙΔΗΜΑΡΧΟΣ ΛΑΡΙΣΑΣ**

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Τα "τεχνάσματα" του Βαρλάμη

Κάποτε ο Βαρλάμης έκανε ένα πείραμα. Τοποθέτησε δυο καρέκλες αντικριστά και κάλεσε το κοινό να λάβει θέση. Έτσι που ο ένας απέναντι στον άλλον, μη μπορώντας να αποφύγει τη ματιά του, να είναι υποχρεωμένος να συνδιαλλαγεί μαζί του.

Αυτό το κάλεσμα για επαφή, ανταλλαγή, επικοινωνία είναι ο πυρήνας της φιλοσοφίας του καλλιτέχνη. Όλο το έργο του, αρχιτεκτονικό, ζωγραφικό, γραφικό, γίνεται για να διευκολύνει, να βαθύνει, να ζεστάνει και να πλουτίσει την ανθρώπινη επικοινωνία.

Σαν αρχιτέκτονας τείνει προς το ESPACE TOTAL, τη σύλληψη δηλαδή ενός καθολικού χώρου όπου όλες οι τέχνες συνεργάζονται για μια οσμοτική αρμονία. Ο ίδιος ζει σε ένα χώρο που δημιούργησε και του οποίου η δομή, η οργάνωση, οι φόρμες και τα υλικά εισβάλλουν στο φανταστικό του, καθοδηγούν και επηρεάζουν την καθαρά ζωγραφική του δημιουργία.

Έστω κι αν οι ιδέες του από καιρό έχουν καθοριστεί και διατυπωθεί η ζωγραφική δεν περιορίζεται σε ένα συγκεκριμένο στυλ ή σύστημα. Η προηγούμενη σειρά έργων του είχε σχέση με μια ονειρική Αντλαντίδα: φανταστικές οικοδομές των οποίων η απρόσμενη και παράλογη εικονογραφία καλούσε σε μια ποιητική ονειροπόληση.

Σ' αυτή τη σειρά προτείνονται εικόνες τελείως διαφορετικού χαρακτήρα. Η σχέση του καλλιτέχνη με την αρχιτεκτονική συντείνει έτσι ώστε ο χώρος να παίζει ένα πρωταρχικό ρόλο: χώρος οργανωμένος και αναβράζων που κατοικείται από φόρμες - σύμβολα αιωρούμενα στην οθόνη ενός πίνακα που τίθεται σε κίνηση χάρη σε ένα δουλεμένο παχύ υλικό. Φόρμες απόλυτα ευδιάκριτες περιγραμμένες με χοντρή μαύρη γραμμή που ο διακοσμητικός τους χαρακτήρας, ο διάλογος μεταξύ τους, η αρμονική συμβίωση, τις αναγάγουν σε προσωπική γραφή και τις ταυτοποιούν με το δημιουργό τους.

Τίποτε το μυστηριώδες, το απόκοσμο και το ερμηνευτικό. Πρόκειται για σχήματα εμβληματικά ανάλογα με κείνα που ο ζωγράφος δουλεύει και στο ντιζάιν και που μπαίνοντας στον πίνακα αποκτούν μια έντονη ζωηρή παρουσία, χορεύουν, εκρίγνυνται, κυκλοφορούν από τη μια εικόνα στην άλλη δημιουργώντας καινούργιες σχέσεις.

Το χρώμα πλούσιο σε αποχρώσεις προσδιορίζεται από τη δόνηση που του δημιουργεί το ανάγλυφο της επιφάνειας. Γιατί το υπόβαθρο της εικόνας χτισμένο με παχειά υλικά είναι κιόλας ένα έργο γλυπτικό λευκό που τραβά το φως και δημιουργεί μια υφή που δαμάζει τόσο το μάτι όσο και τα δάχτυλα. Ο καλλιτέχνης

μας ομολόγησε πως συχνά το αποτέλεσμα της προπαρασκευής παρουσίαζε αρκετή εικονικότητα, χειρονομιακή κίνηση και αφήγηση, ώστε να μπορεί να έχει εικαστική αυτάρκεια. Ωστόσο δεν ήταν ικανό να τον σταματήσει.

Η χαρά του χρώματος είναι η απαραίτητη προϋπόθεση της ζωγραφικής. Και πράγματι. Το χρώμα δουλεμένο πάνω απ' αυτές τις επιφάνειες γνώρισε μια περιπέτεια άνευ προηγουμένου. Η καθαρά χρωματική δόνηση πολλαπλασιάστηκε, εμπλουτίστηκε και το γλυπτικό εφέ έγινε ακόμη εντονότερο. Τα μικτά υλικά, αυτή η μοντέρνα κουζίνα της ζωγραφικής, βρήκαν εδώ την αποθέωσή τους. Το γυαλιστερό, το ματ, το πλακάτο το μουντό, το κυματιστό συνέβαλαν ώστε η περίτεχνη αυτή επιδερμίδα του πίνακα να πολλαπλασιάζει τις παγίδες της και τα σημεία έλξεως και γητνεύσεως. Φώτα αναβοσβήνουν, ντεγκραντέ δίνουν αισθήσεις βελούδου. Πρόκειται για ένα τρελλό υφάδι γεμάτο απρόοπτα, σφιχτά πλεγμένο από χέρι δάσκαλου. Όλα τα υλικά που άγγιξε ο Βαρλάμης στις εξω-ζωγραφικές του εμπειρίες, το μαλλί του καλιού, το ξύλο, το σμάλτο της πορσελάνης, μνημονεύονται στον πίνακα. Αισθήσεις γλυπτικές, κεραμικές, λάκες: μερικές επιφάνειες νομίζεις πως έχουν βγει από το φούρνο του κεραμίστα.

Όταν εξοικειωθείς μ' αυτές τις εικόνες, ανακαλύπτεις πως χωρίζονται σε κατηγορίες. Άλλες περισσότερο άδειες, χώροι διαστημικοί, διανύονται από αντικείμενα

International Designcenter, Schrems, Austria

- αστερισμούς κι άλλες κατεχόμενες από το HORROR VACUI καλύπτονται από ένα πυκνό και υπαινικτικό γράφιμο.

Σε μερικές υπάρχουν πιο συγκεκριμένες και αρχιτεκτονικές αναφορές με δομές που μοιάζουν με κατόψεις οικοδομημάτων και πόλεων και θυμίζουν μερικές σύνθετες επιφάνειες έργων του KLEE αλλά με μια τόλμη και μια παρουσία υλικού που εγγράφονται στο σύγχρονο ιδίωμα. Αλλού κομμάτια από κεφάλια πρόσωπα και σχηματοποιημένες φιγούρες θυμίζουν την εικονογραφία ενός CHESSAC, όσο για την έντονη παρουσία της ματιέρας τις TEXTUROLOGIES του DUBUFFET.

International Designcenter , Austria

Αλλά τα υλικά του Βαρλάμη δεν έχουν τίποτε το ταλαιπωρημένο, βρώμικο ή και γήινο. Έχουν βγει από το καθαρό και εκλεπτυσμένο εργαστήριο της βιεννέζικης αισθητικής. Το οργανικό μεταφέρεται σε μια γλώσσα περίτεχνη, ευανάγνωστη και απόλυτα καλλιτεχνική. Κι όσο κοιτάς αυτό το έργο και τ' αγγίζεις σε διαπερνά η απλή αλήθεια του.

Έργα φτιαγμένα για τις αισθήσεις, τα τεχνάσματα του Βαρλάμη μοιάζουν με πυροτέχνημα που η λάμψη τους αντηχεί εύχια και ζωηρά γεμίζοντας χαρά την καθημερινότητα.

Ευριδίκη TRICHON ΜΙΛΣΑΝΗ

Διδάκτωρ Ιστορίας της Τέχνης, συνεργάτης του Μουσείου Μοντέρνας Τέχνης «George Pompidou».

Ο Βαρλάμης μου είπε:

«Δεν αγαπώ τους αρχιτέκτονες. Είναι κουτοί, δικτάτορες. Η σκέψη τους είναι σκληρή. Όταν κατασκευάζουν δεν σκέπτονται τη ζωή, τις ανάγκες της. Όλα τα κανονίζει μια ιδεολογία, ένα αφηρημένο σύστημα. Δεν ξέρουν ούτε καν θέλουν να συμπεριλάβουν την αδυναμία, εκείνο δηλαδή που φέρνει ο χρόνος και που αλλοιώνει. Το έργο του LECORBUSIER είναι μουσειακό: αν πέσει κάπου ο σουβάς όλο το σύνολο καταστράφηκε. Ανήκει δηλαδή σε μια οπτική κατηγορία. Αλλά όταν ικανοποιηθεί το μάτι τι θα κάνουμε με τις άλλες αισθήσεις;

Γιατί θυσιάσαμε τις προ-κρατικές κουλτούρες, τις πιο αδύναμες για να επιβάλλουμε τις δυτικές πανομοιότυπες κατασκευές;

Μετά από την αποτυχία του Μοντέρνου να κάνει μια παγκόσμια γλώσσα το Μεταμοντέρνο απέτυχε πάλι γιατί δεν έλαβε υπόψη του τα στοιχεία της αραβικής, αφρικανικής ή ελληνικής αρχιτεκτονικής. Είναι κι αυτό καθαρά ευρωπαϊκό όπως το μοντέρνο. Πρόκειται για μια λαϊκίστικη τάση που επιδίωξε να δώσει στον κόσμο μερικά στοιχεία ανάγνωσης ιστορικού χαρακτήρα και που βασίστηκε σε μια αποτυχημένη εικονογραφία. Έχουμε πάλι μια αρχιτεκτονική της επίδειξης και όχι της συμφιλίωσης με τον άνθρωπο. Ο αρχιτέκτονας είναι επίδειξιας, αρκείται στο να επιδείξει τη δεξιότητά του.

Η αρχιτεκτονική πρέπει να απαντήσει σε ένα κοινωνικό πρόβλημα. Κάνουμε κτήρια για τα παιδιά χωρίς να τα πλησιάσουμε. Το παιδί δεν έχει οπτικό χώρο πρέπει να καταλάβει το χώρο με το σώμα του. Η αρχιτεκτονική έγινε ανόητα κρατική, ενσωματώθηκε με το σύστημα.

Δεν μπορώ να κόψω τον άνθρωπο από το χώρο της ζωής. Ο PIAGET, ο EXUBERY μίλησαν για τους «ευτυχισμένους χώρους», εκείνους όπου η ζωή μπορεί να ξεδιπλωθεί, να διεξάγει την καθημερινή της χορογραφία.

Δεν πρόκειται για χώρους διάνοιας. Η αφρικανική, η αγιοπελαγίτικη αρχιτεκτονική έφτιαξαν δομές που προσδιορίζονται από εσωτερικά λειτουργικά στοιχεία κι όχι από εξωτερικά.

Οι σύγχρονοι αρχιτέκτονες αρέσκονται σε υλιστικές ακροβασίες. Η «κακόγουστη» αρχιτεκτονική είναι καμιά φορά προτιμότερη. Έχει ενδιαφέρον. Γιατί δείχνει την αδυναμία, το ανθρώπινο. Τα 50.000 κτίσματα που κατασκευάζονται κάθε χρόνο από ιδιώτες είναι ίσως η εθνική αρχιτεκτονική της Αυστρίας. Εκεί υπάρχει δυνατότητα διαλόγου ανάμεσα στην αρχιτεκτονική και τη ζωή. Ο HUNDERWASSER έκτισε στη Βιέννη ένα αλλόκοτο σπίτι σύμφωνα με τη φαντασία του.

Νομίζω πως πρέπει να εκφραστούν οι καλλιτέχνες αλλά και ο καθένας έτσι ώστε να βρεθούν καινούριοι δρόμοι, να υπάρχει μια πολλαπλότητα έκφρασης και οι αρχιτέκτονες να πάψουν να είναι δικτάτορες και να μας επιβάλλουν τις κωδικοποιημένες και ψυχρές δομές τους. Να δημιουργηθούν ευτυχισμένα σπίτια. Να υπάρχει μια πλήρης αρμονία ανάμεσα στην αρχιτεκτονική, το περιβάλλον και τον άνθρωπο. Στην αρχαιότητα υπήρχε αυτό. Στο Ναό υπήρχε το περιστύλο: ένα σφουγ-

γάρι που άφηνε τη φύση να εισχωρήσει στην οικοδομή. Το ελληνικό αρχαίο θέατρο συνδιαλλάσσεται αέναα με τη φύση.

Το πιο σημαντικό μου έργο είναι μια μελέτη για τη Σαντορίνη. Η σφαιρική, συνολική θεώρηση δυστυχώς δεν απασχολεί πια τους αρχιτέκτονες. Η αρχιτεκτονική της Σαντορίνης κατάλαβε το χώρο που δεν έκανε για χωράφι. Αξιοποίησε το γκρεμό, τη λακούβα. Πρόκειται για ένα σύστημα απόλυτα οικολογικό. Μαθαίνει κανείς πολλά μελετώντας την αρχιτεκτονική των Κυκλάδων. Πρόκειται για μια δημοκρατική ανοιχτή κουλτούρα. Το σπίτι δεν είναι μόνο μια πρόσοψη. Σε δέχεται μέσα του. Τα σπίτια της Σαντορίνης δεν μπορείς να τα παρουσιάσεις πρέπει να τα εισδύσεις, να τα διαβείς.

Οι αρχιτέκτονες ακολουθώντας την αρχιτεκτονική της ισχύος καταλαμβάνουν όλους τους χώρους. Τα πάντα διευθετούνται από τη δικτατορία του ορθολογισμού. Στο σπίτι, στο δωμάτιο πρέπει να υπάρχει ένας αντι-χώρος, ένας χώρος ανεκμετάλλετος που τελικά αποδεικνύεται λειτουργικός. Άλλωστε οι περισσότεροι αρχιτέκτονες δεν ασχολούνται με κατοικίες. Μόνο κτήρια της εξουσίας κατασκευάζουν κι όχι εκείνα της καθημερινότητας και της οικειότητας. Τα σπουδαία δηλαδή προβλήματα τα αφήνουν στους HUNDERTWASSER. Πού είναι λοιπόν τα αισθήματα; Η ποίηση στην αρχιτεκτονική; Γιατί δεν υπάρχει σουρρεαλιστική αρχιτεκτονική; Μόνο ο KISSLER έκανε ποιητικά πράγματα που τα παραδέχτηκαν και οι σουρρεαλιστές. Οι προτάσεις του φόβησαν τον φονξιοναλίστα GROPIUS. Τον KISSLER, τον θεωρώ δάσκαλό μου. Δεν είμαι φολκλορίστας. Απλώς παρατηρώ πως η κυκλαδίτικη αρχιτεκτονική απαντά στα στοιχεία του ζωικού περιβάλλοντος, στο φως, στη ζωή. Δεν έχουμε αλλού τέτοια παραδείγματα. Στην ιστορική αρχιτεκτονική υπάρχουν μόνο επιδειξιακά κτίσματα: παλάτια, εκκλησίες κτλ. Καμιά κατοικία.

Ανάμεσα στον Υπόδαμο και τον LECORBUSIER δεν υπάρχει τίποτε. Πρέπει να καταφύγουμε στο θεραπευτικό ρόλο της φύσης. Ο άνθρωπος αποκόπηκε από τη γη. Η άμεση επαφή με τη φύση μας θεραπεύει. Από όλη μας την ύπαρξη συνηθίζουμε να μεταχειριζόμαστε το κεφάλι. Ακόμη και στον έρωτα κυριαρχεί το οπτικό στοιχείο. Ο αντίκωρος στη ζωή και στην αρχιτεκτονική είναι η στιγμή μιας αναπνοής: Μην αφήνεις τον εγκέφαλό σου να σε ορίζει.

Επιδιώκω μια ποιητική αρχιτεκτονική. Θέλω να ξεφύγω από τον ακαδημαϊσμό του μοντέρνου.

Η ποίηση να εισβάλλει στην αρχιτεκτονική. Η ουτοπία. Αυτή έχει συνήθως δυο μορφές. Άλλοτε είναι φυγή, δηλαδή απάντηση στο αδιέξοδο. Μπορεί ωστόσο να είναι και κατασκευαστική. Χωρίς να στηρίζεται στα δεδομένα, στη λογική των πλαισίων μπορεί να αναφερθεί σε μια ανανέωση και να γίνει πραγμάτωση. Μια καινούργια Αντλαντίδα. Να βάλεις δηλαδή το υφαίστειο να φτιάξει υλικό και να δημιουργήσει ένα πέτρινο θόλο... να γίνει πετρογένεση.

Γενικά η αρχιτεκτονική δεν δίνει τη δυνατότητα άμεσης επικοινωνίας. Δεν δίνει

εικόνες μέσα από τις οποίες μπορείς να συνδιαλλαγείς με το κοινό. Γιαυτό και ζωγραφίζω.

Αυτά τα έργα μου τα ονομάζω "Τεχνάσματα", Τέχνης - Άσματα. Μ' αρέσει επίσης να τα λέω χειροποίητα όπως μερικές βυζαντινές εικόνες που δεν γίνανε με τη χειρονακτική επέμβαση του ζωγράφου. Αν ήταν δυνατό να σβήσω μέσα τους κάθε ίχνος προσωπικό. Να αφήσω το θεατή μόνο του να μπει μέσα στην εικόνα. Να αντιστοιχούν στη θεωρία των τοτέμ που είναι η επιβίωση μιας κουλτούρας, ενός τρόπου ζωής. Δεν είμαι δηλαδή εφευρέτης. Είμαι μεταφορέας εικόνων ενός πλού-

Instaliation Προμηθεύς, Βιέννη 1974

του που βρήκα. Σκέφτηκα επίσης να υποβιβάσω την ιστορία, να χαμηλώσω το περιεχόμενο: ούτε διήγηση, ούτε αναφορές, Να φτιάξω δηλαδή ένα πυροτέχνημα. Να ανάψουν μερικές εικόνες. Κάτι σαν βότσαλα, σαν αντικείμενα της φύσης που συμβάλλουν στην αρμονία του τοπίου. Είναι ένα πείραμα που γεννήθηκε από την ανάγκη να μιλήσω με απλά σύμβολα έτσι που οι θεατές να μη χωριστούν σε γνώστες και μη γνώστες.

Σκέφτηκα επίσης να μη γίνουν μόνο οπτικές, αλλά και ανάγλυφες ώστε να προσφέρονται και στην αφή. Να έχουν την ιδέα του αποτυπώματος. Η διήγηση μένει στην επιφάνεια ενώ η επιδερμίδα κρατά την αυτονομία της. Επιδερμίδα και εικόνα παίζουν μεταξύ τους δημιουργώντας κίνηση, δόνηση. Το οπτικό στοιχείο δεν είναι το πρωταρχικό, δεν νεκρώνονται οι άλλες αισθήσεις. Η δε εικόνα δεν κρύβει τις διαδικασίες της, απεναντίας τις φανερώνει.

Πρόκειται τελικά για τεχνάσματα που ανοίγονται στις αισθήσεις και προσφέρονται στο διάλογο».

Οι "ΕΙΚΟΝΕΣ" συν-ομιλούν

- Έι! Καλώς τον.
Πούθ' έρχεσαι και σαν τι γυρεύεις δώθε πού 'ρθες από μακριά;
- **Έρθα απ' τον άνθρωπο για τον άνθρωπο, απ' την ψυχή του και για τη ζωή του, απ' την ιστορία του και για την πορεία του μέσα σ' αυτήν.**
- Έρθες να τον δεις, να τον αντικρύσεις;
Προβολή του μέσα στο σύμπαν;
- **Ναι, μα δεν βλέπω τίποτα, νιώθω τυφλός μέσα σε τόσο φως.**
- Και ποιος σου 'πε, πως είναι μόνο για να δεις.

.....
Άδειασε, άνοιξε μόρια και κύτταρα, έτσι που μεταλλαγμένα όλα, είναι μετέωρα.
Κι ύστερα νιώσε...

- **Πλανιέμαι στο χώρο· δεν είναι ένα επίπεδο;**
- Έτσι ακριβώς. Δημιουργείς έναν άλλο χώρο, αρχιτεκτονείς τα βήματα. Οι εικόνες που θα νιώσεις δεν θα στολίσουν τα σπίτια σου. Θα στα ορίσουν, θα σου τραγουδήσουν τη μορφή τους, θα σου διηγηθούν παραμύθια για τα υλικά που πρέπει να χρησιμοποιήσεις, για να τα στήσεις.
Αυτά μπορεί να μην είναι ύλη, μπορεί να είναι ένα άλλο πνεύμα, μια άλλη αίσθηση, μια άλλη αγωνία.
- **Θα μπορέσω να ξεφύγω από την κατάρτα της εικονογράφησης, που στην καθημερινότητα με κυνηγά χωρίς έλεος;**
Από πού ν' αντλήσω τις "εικόνες" μου;
- Πρόβαλε τις εικόνες των σκέψεών σου· αυτές που κουβαλάς μέσα σου.
Τι πιο ωραίο!
Δες το χώρο που βρίσκεται στο βάθος τους.
Πώς θάταν αν ζούσες μέσα σ' ένα δέντρο άραγε;
Δεν το ξέρεις;
Ίσως αν ήσουν πιο μικρός.
- **Ανοίγω ένα δέντρο μέσα σ' αυτό το φάσμα και το χάσμα, μέσα σ' αυτή τη φαντασμαγορία;**
- Βλέπεις ο εαυτός σου!
Εδώ θα κάνεις και το σπίτι σου.
Με αυτήν την ύλη θα το κτίσεις.
Κι αρχίζεις να φαντάζεσαι...
Όχι φωτογραφίες· δεν λένε τίποτα.
Ένα οργανικό σύνολο εικόνων.
Μπορείς να το αντιληφθείς;
Πώς είναι δυνατόν μια φωτογραφία σου να σ' εμπεριέχει;
Μια στιγμή σου να ξεχιλίζει απ' το είναι σου;
Ποια είναι η εικόνα σου; το αποτύπωμα της ζωής σου;

Μπορώ να παγώσω την εικόνα σου, την ψυχή σου·
να δω το δικό σου πνεύμα, τη δική σου πηγή;
Η ουσία σου είναι και η ζωή σου.

- **...Πώς να πλησιάσω;**
- Φέρε τις εικόνες κατ' εικόνα και κατ' ομοίωση.
Οι "επιδερμίδες" που βλέπεις είναι οι ιδέες των εικόνων που έρχονται ν' ακουμπήσουν, σαν πεταλούδες πάνω στον κορμό του δέντρου. Μην τις τακτοποιήσεις με το λογικό, γιατί τότε όλα χαλούν, γιατί τότε έχεις εισχωρήσει στην προοπτική μιας σχέσης σχεδιασμένης.
Στον κόσμο του ονείρου δεν υπάρχουν αντικείμενα.
Οι εικόνες στα όνειρά σου δεν είναι η καθημερινότητά σου.
- **Μου ζητάς ν' αφήσω τον εαυτό μου ν' αναπνεύσει μέσα από τη φύση της επιβίωσης και όχι μέσα από το λογικό;**

Μεταφυσικό Interieur

- Άφησε ένα κωφάλαλο, ένα τυφλό να βλέπουν τον κόσμο. Οι εικόνες τους, ανήκουν σε μια άλλη κατηγορία, σε μια άλλη τυπολογία, λύνουν μια άλλη αναγκαιότητα, προσφέρουν μια άλλη χρήση.
Απέχουν πολύ απ' αυτές που χρησιμοποιείς για να διασχίσεις το σύστημα.
- **Ν' αφαιρέσω τον εγκέφαλό μου και ν' αφήσω τις εικόνες να 'ρθούν σαν πεταλούδες ν' ακουμπήσουν στον κορμό;**
- Κοίταξε...
Σκάλισα και σχηματοποίησα τις εικόνες που αποστάλλαξαν σ' αυτήν την πρότερη "επαφή".

Η πράξη αυτή καμιά σχέση δεν έχει με την αποτύπωση μιας εικόνας, δεν είναι η φωτογραφία της.

Αντίθετα είναι μια πράξη τελετουργική.

Εικόνες που έρχονται μόνες τους, ούτε ρωτούν, ούτε ζητούν.

Γι' αυτό κι είναι χαρούμενες!

Δεν θέλουν να πουν σε κανέναν τίποτα.

Όπως ένα αστέρι είναι αυτό που είναι.

Δες... αυτήν την ελευθερία!

Αιωρήσου...

– **Κάπως, σαν παιδί...;**

Μα τότε δεν είναι ζωγραφιές, είναι πράξεις “μαγικές” που ταυτίζουν εικόνα και αποτύπωμα.

Αποκτούν σωματικότητα.

Γίνονται ύλη.

– Είναι “ελεύθερες εικόνες”.

Έχνη μιας πράξης, μιας ανησυχίας, ενός δράματος, μιας αγάπης, ενός έρωτα.

– **Και πώς ν’ αφήσω την υπεροψία μου;**

Πού και πώς να εγκαταλείψω τις σχηματοποιημένες εικόνες μου;

– Αφήσέ τες εν ζωή. Κι όταν θες να τις δεις κλείσε τα μάτια.

Μην είσαι βιαστικός, μην τις περιορίζεις.

Οι εικόνες σου είναι βίωμα, είναι αισθήσεις.

Δεν είναι εικόνες της μόδας, μιας σχολής, κάποιας εποχής.

Είναι εικόνες από μian άλλη αγωνία, από ένα άλλο δράμα.

Μην αφήνεις τον εγκέφαλο και τη διάνοια να υπερέχει και να σου εξηγεί εκ των υστέρων τα φαινόμενα.

Οι εικόνες σου, ελευθερώνουν τις αισθήσεις, σχετίζονται απαλά μαζί σου.

Παράτησε τα αντικείμενα του συστήματός σου.

– **Πώς να ξεπεράσω τις αξίες της κοινωνικής και κρατικής ιεραρχίας, τις εικόνες των τάξεων και το διαμελισμό μου σε κατηγορίες που αυτές μου επέβαλαν;**

– Μετέφερε τις εικόνες σου σ’ ένα άλλο επίπεδο· μακριά από εκλαϊκευτικές περιπλανήσεις και υποβιβαστικές προσπάθειες.

Περιπλανήσου στις εικόνες των αγνώστων σχέσεων, των αγνώστων συνθέσεων, των αγνώστων προβάτων.

Σ’ αυτές που αιώνια θα κρύβουν το μυστήριό τους.

Σ’ αυτές ποτέ δεν θα διεισδύσεις, ούτε θα τις κυριεύσεις.

– **Κι αν θέλω να τις αγγίξω;**

– Είναι μια ακτινοβολία.

Να μην μπορείς να πιάσεις. Δεν σου επιτρέπεται να εκτελέσεις αυτήν την “ξερή” πράξη.

Κι αυτό εκπορεύεται μέσα από μια φιλοσοφία:

“Δεν μπορείς νάσαι μέσα στον κόσμο και νάσαι συγχρόνως θεωρητικός παρατηρητής”.

– **Με το θεωρητικό μου σύστημα τα τακτοποιώ όλα σε μian εικονική αλληλουχία;**

– Γίνου ταπεινός, δώσε ανθρώπινη διάσταση στις επαφές σου, στις σχέσεις σου, στις συναλλαγές σου.

– **Μου ζητάς να κάνω πράξη, αυτή τη φωνή που ’ρχεται από την απομακρυσμένη για μένα ανθρωπολογική μου φύση;**

– Ναι γιατί πέρα από το ότι είσαι κοινωνικό ον, η ανθρωπολογική σου φύση, κληρονομεί αέναα την εξέλιξη της ζωής. Δεν είσαι κατασκεύασμα της τελευταίας στιγμής.

Είσαι συνέχεια.

Μετέχεις σ’ έναν αγώνα.

Στο σημείο που έφτασες δεν σου επιτρέπεται να καταστρέφεις τη ζωή.

Για να γυρίσεις όμως πίσω, εκεί που ξεκίνησες στη φύση σου, κι όχι σε μια προβολή, χρειάζεσαι βοήθεια.

– **Κι είναι οι εικόνες σου, τα εισιτήρια της επιστροφής μου;**

– Ποια είναι η σχέση σου με την οικολογία;

Το πρόβλημά σου είναι το καθαρό οξυγόνο;

Πόσο βλέπεις τη φύση σαν το περιβάλλον σου; Πόσο ακουμπάς πάνω της;

Αντίθετα κατέχεις τη θέση του παρατηρητή.

Πρέπει να σταματήσεις.

Η γη κι οι εφεδρίες της αρχίζουν να εξαντλούνται. Μικραίνει - μικραίνει αφού την κομματιάσες σε ζωνάρια, σε δρόμους, σε τεχνολογικά τμήματα.

Πώς ύστερα, μέσα απ’ αυτόν τον τεμαχισμό θα μπορέσεις να αισθανθείς τη σύνδεσή σου με το σύμπαν; Τώρα που δεν έχει καμιά σχέση με τ’ αστέρια, με το φεγγάρι που κάποτε ήταν μέσα στη ζωή μας.

– **Πώς να με μεταφέρει το όμοιρο, σε μian άλλη διάσταση όταν νιώθω τόσο *κομματιασμένος μέσα στο τεχνητό περιβάλλον μου;**

– Είσαι κομματιασμένος, μεμονωμένος μέσα σε μια φυλακή, έξω από το σύμπαν, μακριά από την ευλογία του και τη θεραπευτική ιδιότητά του. Συνδέθηκες, γυμνό εξάρτημα, μ’ ένα σύστημα που δεν εντάσσει στην τοπογραφία του τους νόμους της ηθικής και της αγάπης. Αντίθετα δοξάζει τον ανταγωνισμό και την επιθετική μάχη.

– **Κι η τέχνη απαντά, με κατευθύνει;**

Υπάρχει ελπίδα;

– Πολλές φορές λοξοδρομεί, γίνεται όργανο επίδειξης, διακόσμησης, κοινωνικής κυριαρχίας.

Άλλοτε πάλι ελπιδοφόρο όργανο εξαϋλωσης, κάθαρσης και εξαγνισμού.

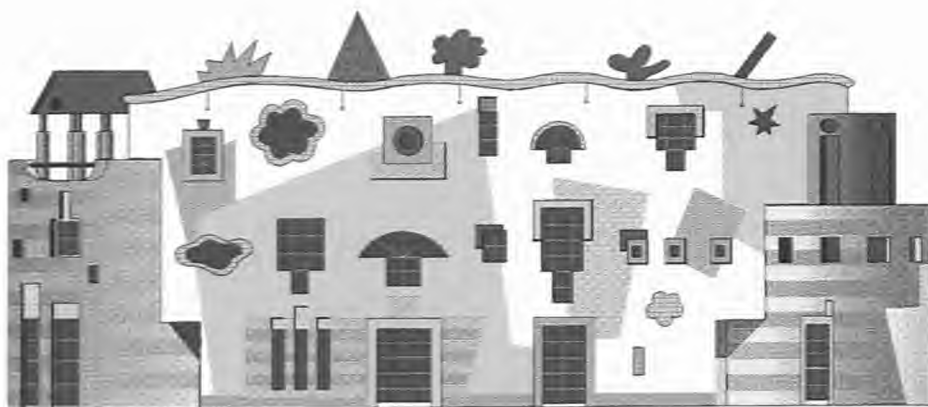
Ατραπός αναπνοής, ηρεμίας και επαφής με την αρχέγονη φύση σου.

Γιατί παρ’ όλη την “εξέλιξη” σου είσαι πάντοτε “ΟΝ”, ζων οργανισμός που το μέλλον σου κανένας δεν γνωρίζει...

(Από μια ΣΥΝ-ομιλία του Ευθύμη Βαρλάμη με τη Βίκυ Παναγιωτοπούλου το Νοέμβριο του 1992)

Τα Εδεμικά Τοπία του Ευθύμη Βαρλάμη

Τα ΤΕΧΝΑΣΜΑΤΑ, τις ζωγραφικές συνθέσεις του Ε. Βαρλάμη, θα μπορούσε κανείς να τις ονομάσει “Εδεμικά Τοπία”. Μικρόκοσμοι, που αποτελούνται από μορφικά στοιχεία, σαν φυλαχτά ή ουράνια κτερίσματα, λειτουργούν όπως οι συλλαβές σε μίαν ανερμίνευτη γλώσσα ή εγκαταλελειμμένη από καιρό και θαμμένη στο υπέδαφος της κοσμικής μνήμης. Αναδιφώντας ο καλλιτέχνης στα διάκενα και μέσα από τα περιθώρια της επικράτειας της γνώσης, εμφανίζει στο προσκήνιο τις συλλαβές αυτές γραφής και πράξης των συσχετισμών που αναδύονται, καθώς έρχονται να ενεργοποιήσουν μια καταλυτική χημική σχεδόν αφύπνιση των αισθή-

Beryiva Art Center

σεων. Περισσότερο της αλληλοπεριχώρησής τους, που ανοίγει τα φρεάτια και τις ψυχοδυναμικές διαδρομές μιας άλλης ζωής, στα χωράφια του χωροχρόνου. Τα μορφώματα των αισθήσεων έχουν σχεδιαστεί αυτοματικά, έτσι ώστε τα περικλείοντα σχήματά τους να οργανώνουν νησίδες Εσπερίδων μαγικές κι εκείνες με τη σειρά τους, κομβικούς σταθμούς με λιμάνια εωθινά, σ' ένα ουτοπικό Αρχιπέλαγος. Χρώματα και σχήματα συγκροτούν ένα πλέγμα δυνάμεων. Πριν το αναγνωρίσεις σε παγιδεύει ο ιστός του και προσπαθώντας να βρεις το μίτο για να απεμπλακείς, έχεις περάσει ήδη στο λαβύρινθο των αιγιμάτων ενός μικροσκοπικού, θαρρείς, μακροπεριβάλλοντος. Αφοπλιστική η εξουσία των αισθήσεων, συνεπαίρνει το βλέμμα, στα δώματα και τα κρυσφήγετα του ονείρου. Όχι ενός ασύλληπτου ονείρου, μα ενός απωλεσθέντος, όπως φαντασιστικά οι νόμοι του θα λειτουργούσαν στον Κήπο της Εδέμ, πριν από το τίμημα της γνώσης και την Έξοδο σ' έναν κόσμο αντιφατικό και διχασμένο.

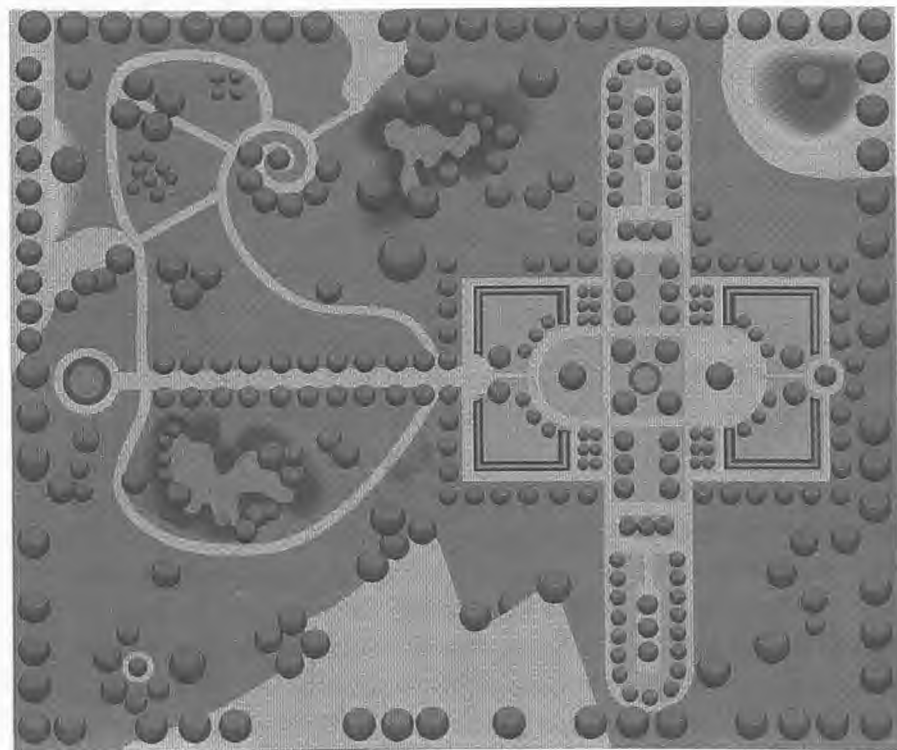
Ο Ε. Βαρλάμης δεν προσπαθεί να επανασυστήσει αυτήν την ουτοπία ιδεαλιστικά, γιατί την κυτταρική μνήμη της εμπειρίας – που συνδέεται εδώ με την περιοδικότητα των φυσικών φαινομένων και με τα άλματα των καταγωγικών συναρτήσεων της διαπολιτισμικής ιστορίας, – την μετατρέπει σε ένα ίζημα ερεθισμάτων, οσμωτικών

φορτίων μεταβίβασης ιδιοτήτων και αλληλοκατοπτρισμών. Για να φτάσει στον πυθμένα και να αντλήσει εμπράγματη ύλη, μέσα από τις ανεξάντλητες υπερρεαλιστικές της, όπως φαντάζουν, εκδοχές, απεμπολεί την Βαβέλ των γλωσσών και των αλληλοσυγκρουόμενων μηνυμάτων, που έχουν μεσολαβήσει. Αίρει το χρόνο της απώλειας, ανασκάπτοντας κοιτάσματα από το βάθος των εικόνων του υποσυνειδήτου και σαν τον ισορροπιστή, ακροβατεί ανάμεσα στα εκτοπίσματα των λησμονημένων ερειπίων και των ασυναιρετων φθόγγων της παιδικής φαντασίας. Ανακαλεί την αίσθηση της αρχετυπικής ουσίας των όντων, τότε που ιδιότητες, κλιματικές συνθήκες, ενέργειες, διαδικασίες κι αντιδράσεις, πιστοποιούσαν το “σώμα” της ύπαρξης να κυκλοφορεί ελεύθερο, σαν τον αρχαγγελικό άνεμο, έξω από οποιουδήποτε τύπου συμβάσεις, σε έναν κόσμο χωρίς σύνορα, χωρίς θετική και αρνητική όψη, ούτε νόμισμα φανερό και κρυμμένα αντικρύσματα. Με ταυτόσημη πρωτοζωική δομή και τομή στην κίνηση της τροχιάς που ακολουθούν στο χρόνο, συνάλληλη με τις μορφές και τις επενέργειες που αναπτύσσονται ως δράση στο πεδίο συντονισμού, ο Ε. Βαρλάμης οικοδομεί τα όντα του. Στοιχειοθετεί τα χρωμοσχεδιαστικά σημάδια τους, καθώς τα διαμορφώνει, απλώνοντάς τα στο χώρο, σαν πυξίδες σε πλοηγικούς χάρτες. Χάρτες που αναστέλλουν την ενηλικίωση κι αναχαιτίζουν τη φθορά, πραγματώνοντας τη διάμεση σχέση ανάμεσα στο όνειρο και στην πραγματικότητα, στην ύλη και στο μύθευμα, στο κέλυφος της ξεχασμένης αθωότητας και της μυστικής επίγνωσης που μπορεί να αναστηλώσει, μαζί με τις αποστάξεις του χαμένου χρόνου, τις άφατες πράξεις και τις ενδοφλέβιες κινήσεις της ζωντανής, όσο και πρωτόγνωρα αναστημένης μορφής, μέσα από μια μαγική τελετουργία μετάληψης.

Τα φυσιογνωστικά και χαρακτηριστικά γνωρίσματα αυτής της πράξης - μετάγγισης, ο Ε. Βαρλάμης τα υπαινίσσεται ως μια τοπολογία συνύπαρξης ορατών και μη ορατών σημείων, τα οποία λειτουργούν στο χώρο που προσδιορίζουν, ως μαγνήτες έλξεων και απώσεων, προκαλώντας με τη θέση και τη δράση τους αυτή, σαν το κύμα και το αντιμάμαλο, την κιναισθητική αντίδραση του θεατή. Του θεατή, που ενώ παρακολουθεί, ταυτόχρονα συμβάλλει με την παρουσία του και την οικειοποίησή του στη μυστική διαδικασία αναπτυξιακής επένδυσης αυτής της γλώσσας των φωτοχρωματικών φορτίων ενέργειας και μετουσιωμένης εμπειρίας.

Με τους κανόνες ενός παιχνιδιού που αναδιαρθρώνει σχέσεις και συνάφειες μέσα από τα οργενετικά πόνια της σκακιάρας του, ο παίκτης ενώ έχει την εντύπωση ότι σκηνοθετεί ένα αέναο δρώμενο, εντούτοις σκηνοθετείται από αυτό, ανοίγοντας ένα διασυνδεδετικό διάδρομο ανάμεσα στο χτες και στο σήμερα, στην παροπλισμένη παιδικότητα και στη φυσική νομοτέλεια του περιβάλλοντος. Ενός περιβάλλοντος γεμάτου βλαστήματα, σφραγίσματα και συμπεριφορές, που υπαγορεύουν τον ανακαθορισμό περισσότερο, ως προς τη στάση ζωής, δημιουργικής έκφρασης, αντίληψης και δράσης. Τα σημεία τομής της μορφής γίνονται δομές

στο χώρο και το αντίστροφο, ορίζοντας τα πεδία της κάθε σύνθεσης. Έχει κανείς την εντύπωση ότι μετεωριζόμενες και αεροστατικές οι μορφοσυλλαβές, ακολουθούν εναλλακτικές τροχιές, καταλύοντας το χρόνο στο στερέωμα όπου ανήκουν κι απ' όπου, θαρρείς, δραπετεύουν.

Ανάκτ. Κήπ. Schönbrunn, Σχέδιο για τάπητα

Η σωματική, παλμογενετική και μορφογονική τους υπόσταση κάνει τα όντα αυτά της ύλης και του μύθου, να εμβολιάζουν τις αιμοφόρες αρτηρίες της μνήμης, σαν διάττοντα αστέρια.

Με τις εντάσεις που ελκύουν και τις συχνότητες που εκπέμπουν τα ιερογλυφικά εκείνα όντα, ταξιδεύοντας στο χώρο και στο χρόνο, κερδίζουν μια μεταφυσική διάσταση. Διενεργούν ως αρχέγονα αποτυπώματα κάποιας μακρόχρονα επισωρευμένης διαδικασίας χειρισμών, που έχει ήδη αφαιρετικά κωδικοποιηθεί σε σχήμα, ακτινοβολώντας λαμπρότητα, διαύγεια, μα διαφυλάττοντας τις κρυπτικές της σημασίες, στα σκοτεινά φατνώματα μιας ορατής, θαρρείς, σελήνης. Παράλληλα, οι εκπρωτικά συναιρετικές και απλουστευτικές εντέλει αυτές μονάδες, καθώς μορφοποιούνται, αποκαλύπτουν όλον το ζωικό πρωτογονισμό της ψυχοσωματικής τους ουσίας. Της ουσίας που εμφανίζεται ρευστή, απτή μα φευγαλέα, σαν τις πιο

μύχιες επιθυμίες, να συσχετίζει τα κομβικά πλέγματα, αποτελούμενα από ασυμβίβαστα και νοσταλγικά πνοχρωματικά φωνήεντα, μαζί με ατίθασα κι ανεκπλήρωτα σύμφωνα: μορφικές αρθρώσεις, οι οποίες στα έργα του Ε. Βαρλάμη, ρυθμοτεχνικά μόνον υποτάσσονται να συμβιώσουν, για να χωροθετήσουν ως στίγματα, μεγέθη και ποιότητες, μια γεωγραφία στο ουράνιο και το ονειρικό στερέωμα.

Τα παρουσιαζόμενα μορφογράμματα ή εικονοσυλλαβές, απλώς αλιεύουν αυτήν τη διάχυτη ουσία, μετασχηματίζοντάς την σε ενέργεια. Σαν παράδοξα και πλανητικά σήματα μορς, ανάλογα με τη θέση που κατέχουν στην κάθε σύνθεση και τις εναλλακτικές προσδέσεις που οι υπόγειες κι εσωτερικές ανταποκρίσεις του υπογορεύουν, σχηματίζουν μετωνυμικές γέφυρες. Γέφυρες για το μάτι να γλυστρήσει, ανιχνεύοντας θαμμένους θησαυρούς στα ύφαλα της πνοδυνητικής ανάκρουσης του χρωμοσχεδιασμού που δημιουργεί η αρμονία των αντιθέσεων, ψαύοντας με τον πιο άμεσο τρόπο την υφολογία του γνώριμου, μα αποδημήσαντος οράματος. Μέσα από τον αλώβητο Παράδεισο της παιδικής ματιάς και το άνοιγμα των διοδίων διέλευσης προς το τυχαίο και το απρόσμενα πιθανό, καλείται ο θεατής να αφουγκραστεί, με διεσταλμένους τους πόρους της Αίσθησης στη θέση της κόρης των οφθαλμών, σαν τον προφήτη Αββακούμ στο θαύμα της Αποκάλυψης. Κι εκείνος αφουγκράζεται με το βλέμμα, ενοράται ιστορίες γνωστές και ανείπωτες, μέσα από τις υποδόρειες δονήσεις των κυμάτων και των παλμών της ζωής, των τραυμάτων της μνήμης που επουλώνεται, εξοστρακίζοντας τα κίβδηλα νομίσματα της διαίρεσης του κόσμου. Του κόσμου που γυρεύει ωστόσο απεγνωσμένα, μια κάποια ουτοπική έστω αποκατάσταση.

Ο γαλαξιακός ορίζοντας που ανατέλλει πίσω από τα παραπετάσματα της λογικής, δανειζόμενος ένα άλλοθι, δημιουργεί συνεχόμενες ανατροπές. Κάτω από αυτές, ένας βιότοπος με αιθαλή μορφικά όντα φανερώνεται. Οι αρθρωμένοι φθόγγοι του, δροσεροί από φως και αδαπάνητη χλωροφύλλη, ξεπηδούν κι ανυπότακτα διευθετούνται, υπακούοντας στους νόμους και τις συγχορδίες μιας μουσικής συμφωνίας. Την ανέσπερη παρασημαντική της, την έχει γεννήσει ο ποιητικός συνειρμός και η αισθητηριακή συνάφεια. Πρόκειται για μια σχέση που εκφράζει ως μοριακός δεσμός, περισσότερο από την πράξη τη διάθεση για εικονοποιία, περισσότερο από την Ιθάκη της το ταξίδι.

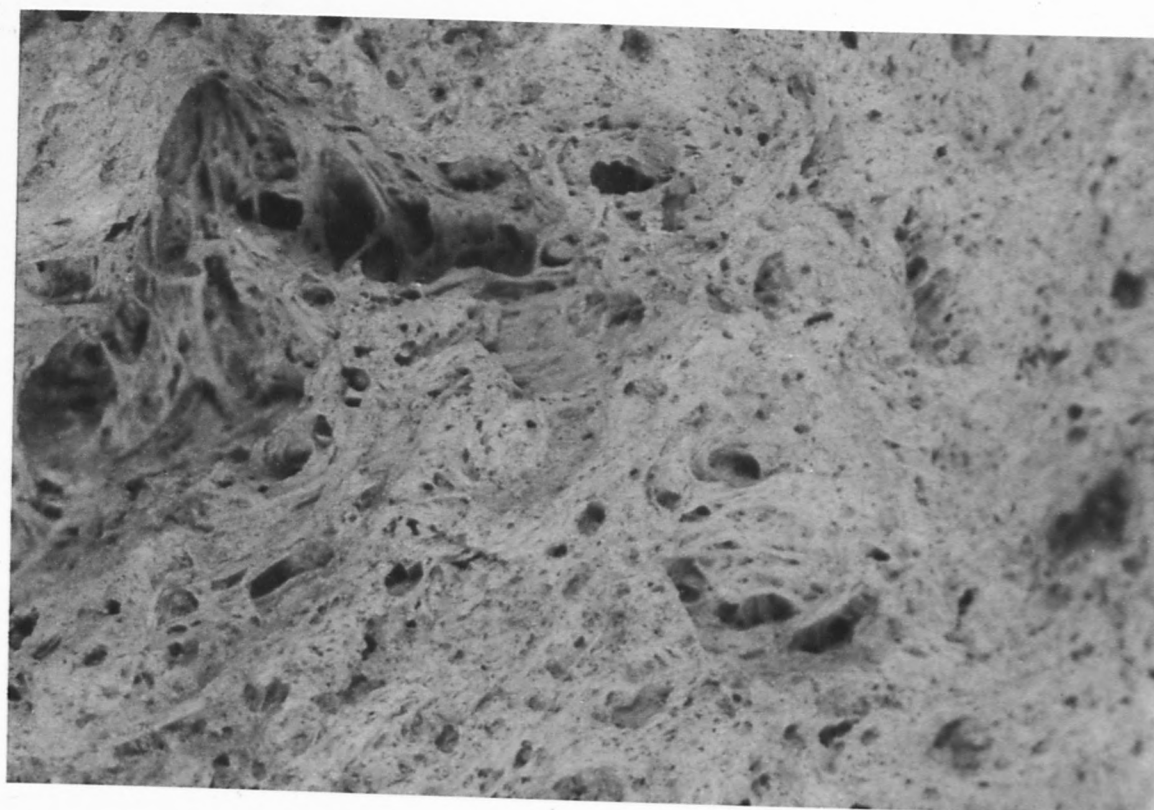
Τα αποτυπώματα της δυναμικής αυτής κατάστασης, έχουν μεταμορφωθεί σε ιστία που ανεμίζουν, με έναν άλλο ήλιο στο υφάδι τους. Έναν ήλιο, που αντανακλάται πάνω από τα κύμματα...

Αθηνά Σινιά

Ιστορικός και Κριτικός Τέχνης

Μαζεύω τις εικόνες του πολιτισμού μας στον Ελληνικό χώρο μέσα μου, κι από όπου κι αν αρχίσω ξεχωρίζω πάντα δύο απλά και πάλλευκα φαινόμενα που μαλακώνουν την ψυχή μου. Τα ειδώλια και τα σπίτια του Αιγαίου.

Αυτά δε χρειάζονται λόγια ή εξηγήσεις. Είναι τοτέμ του ανθρώπινου είδους, τα παγκόσμια σύμβολα της πόλης και των ανθρώπων, που συγκεντρώνουν και περιέχουν τα πιο απλά αισθήματά τους, για τη ζωή, την αγάπη, και την ανείπωτη έκφραση για ειρήνη.

67η ν πατριδα μου

Στις θαλασσινές πηγές
Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Άγιοι Τόποι

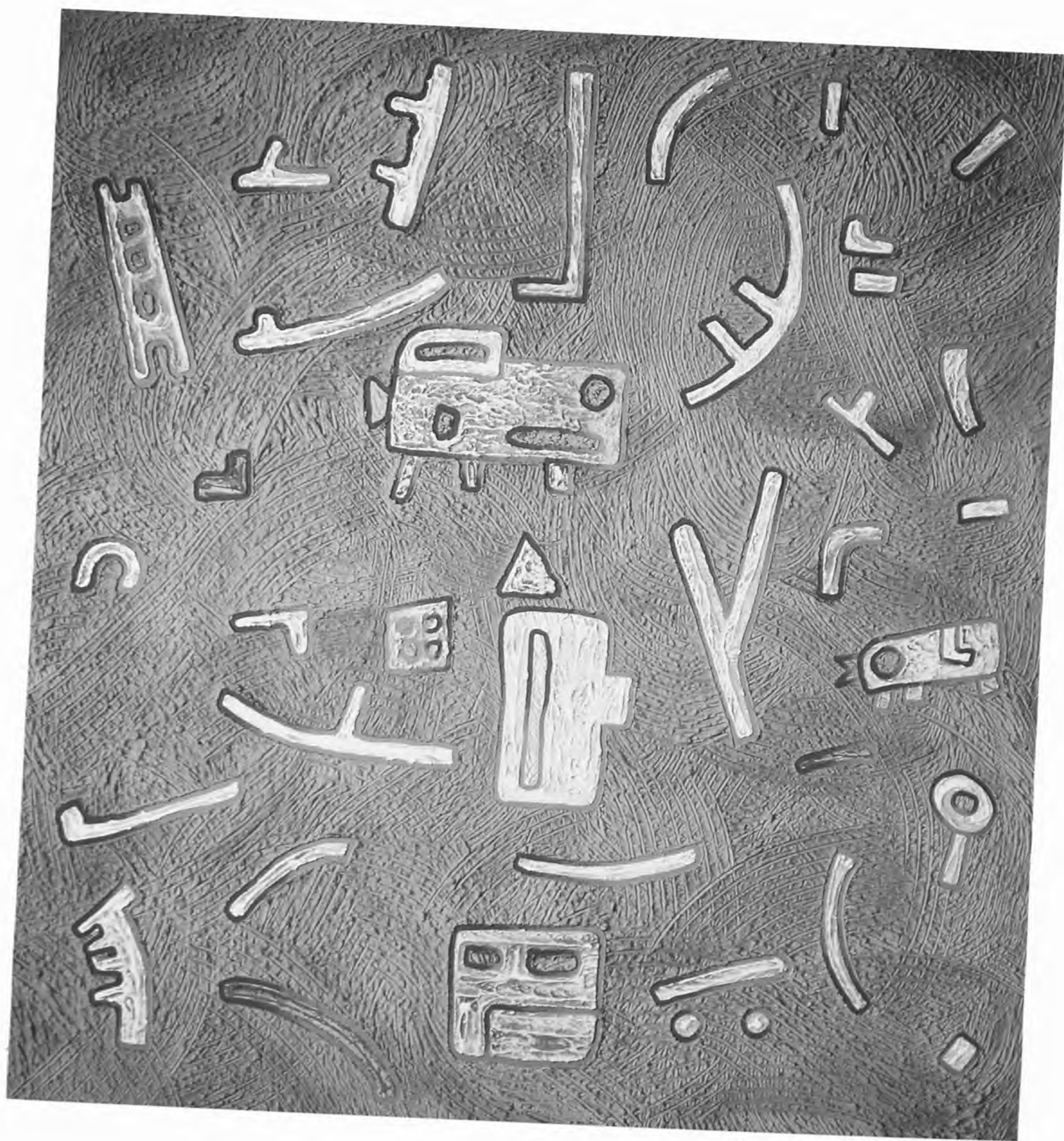

Οικολογία

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Γαλάζιο παράθυρο

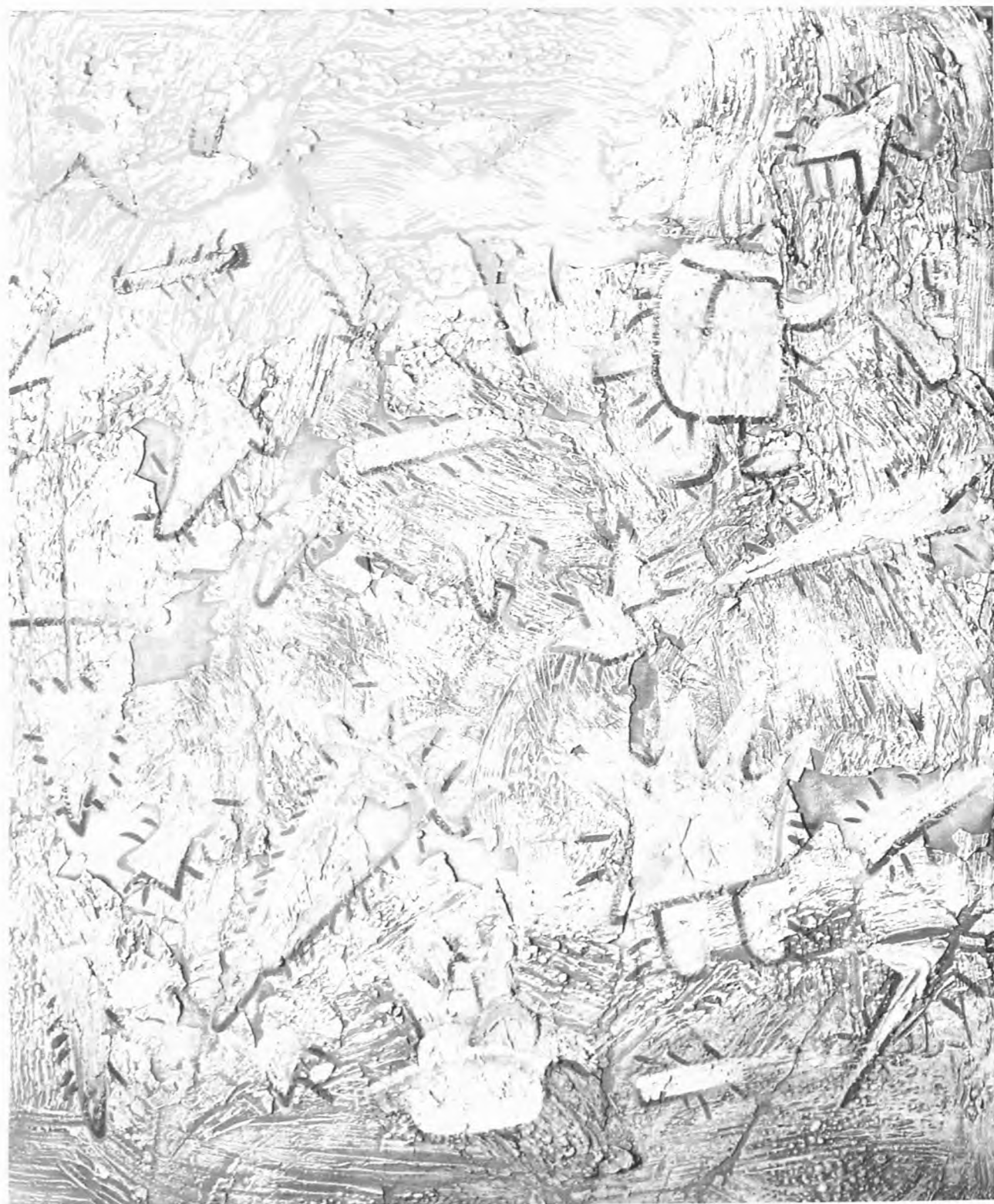
Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Λόγια της πλώρης

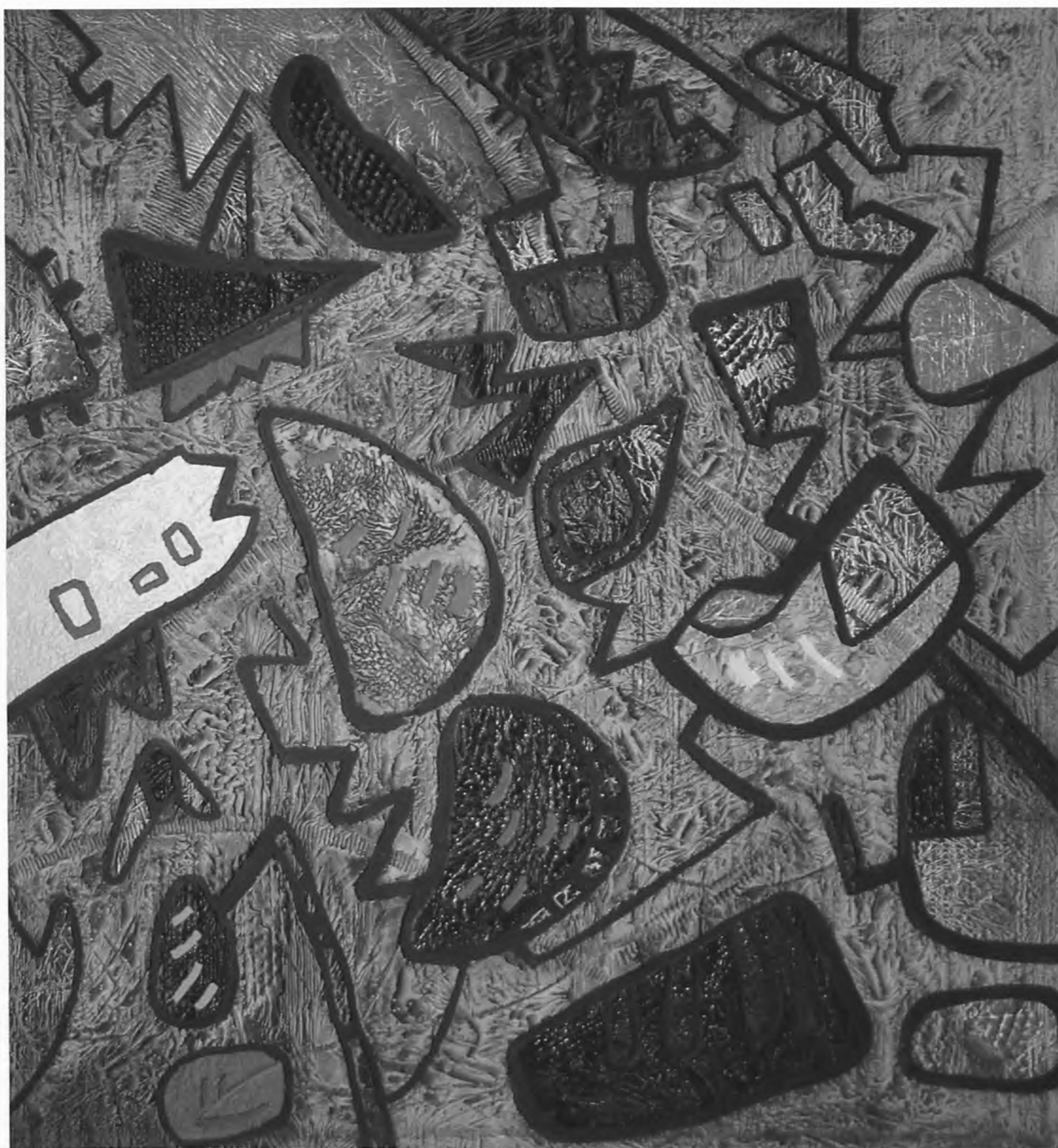
Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Μυστικά κείμενα

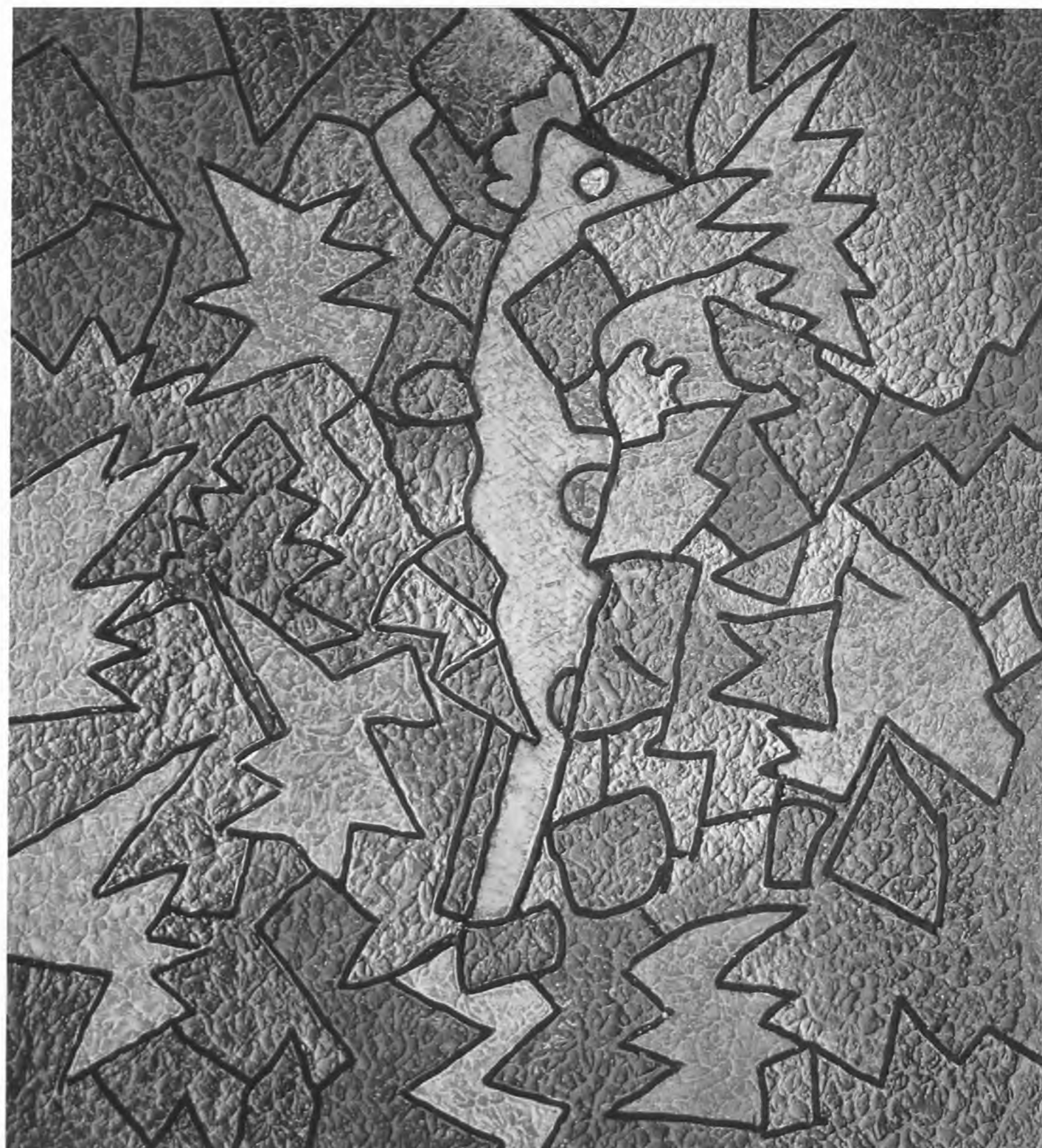
Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Τα δώρα του Θεού

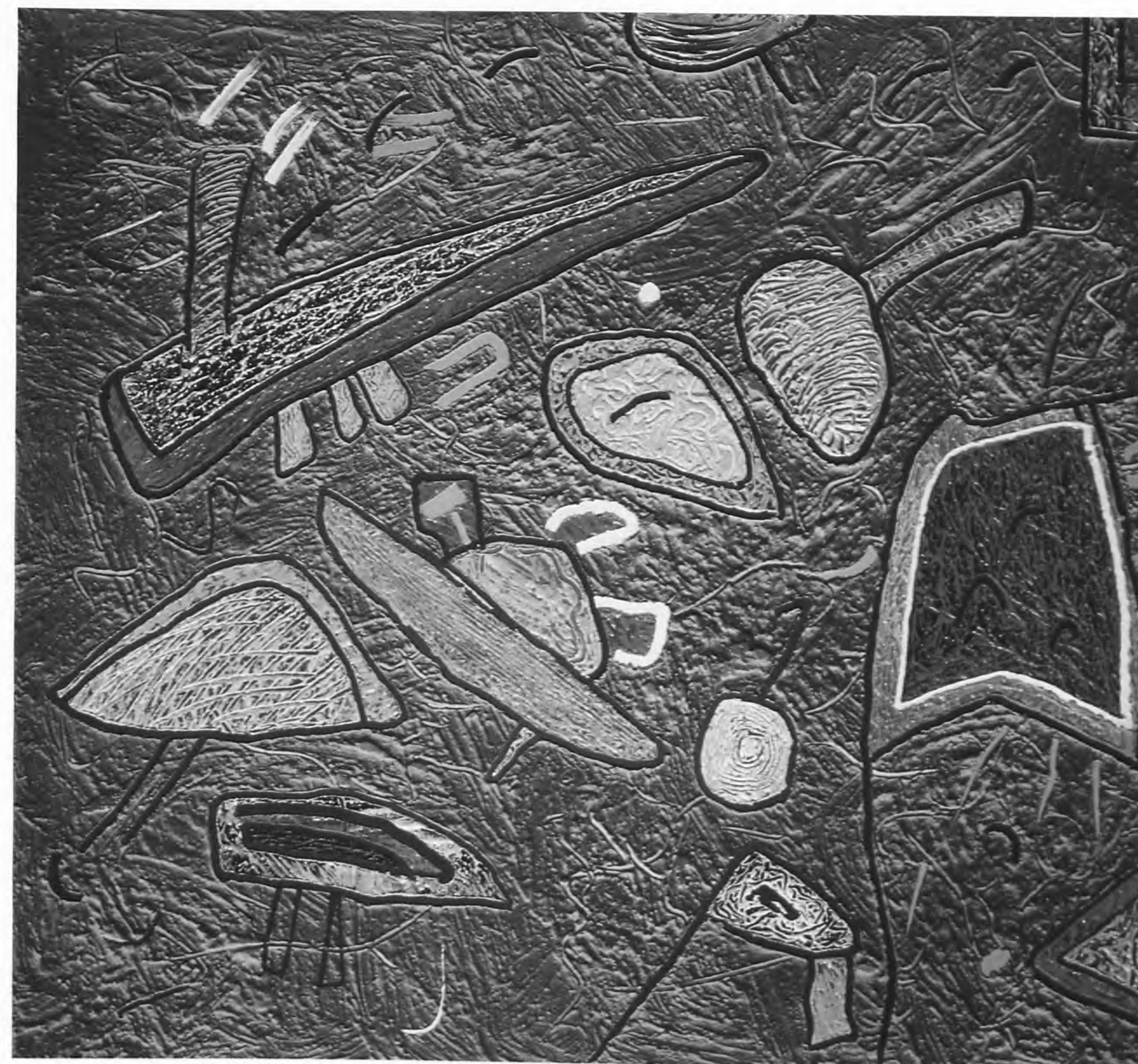

Μικρή Πρέσα

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Μάγος πετεινός

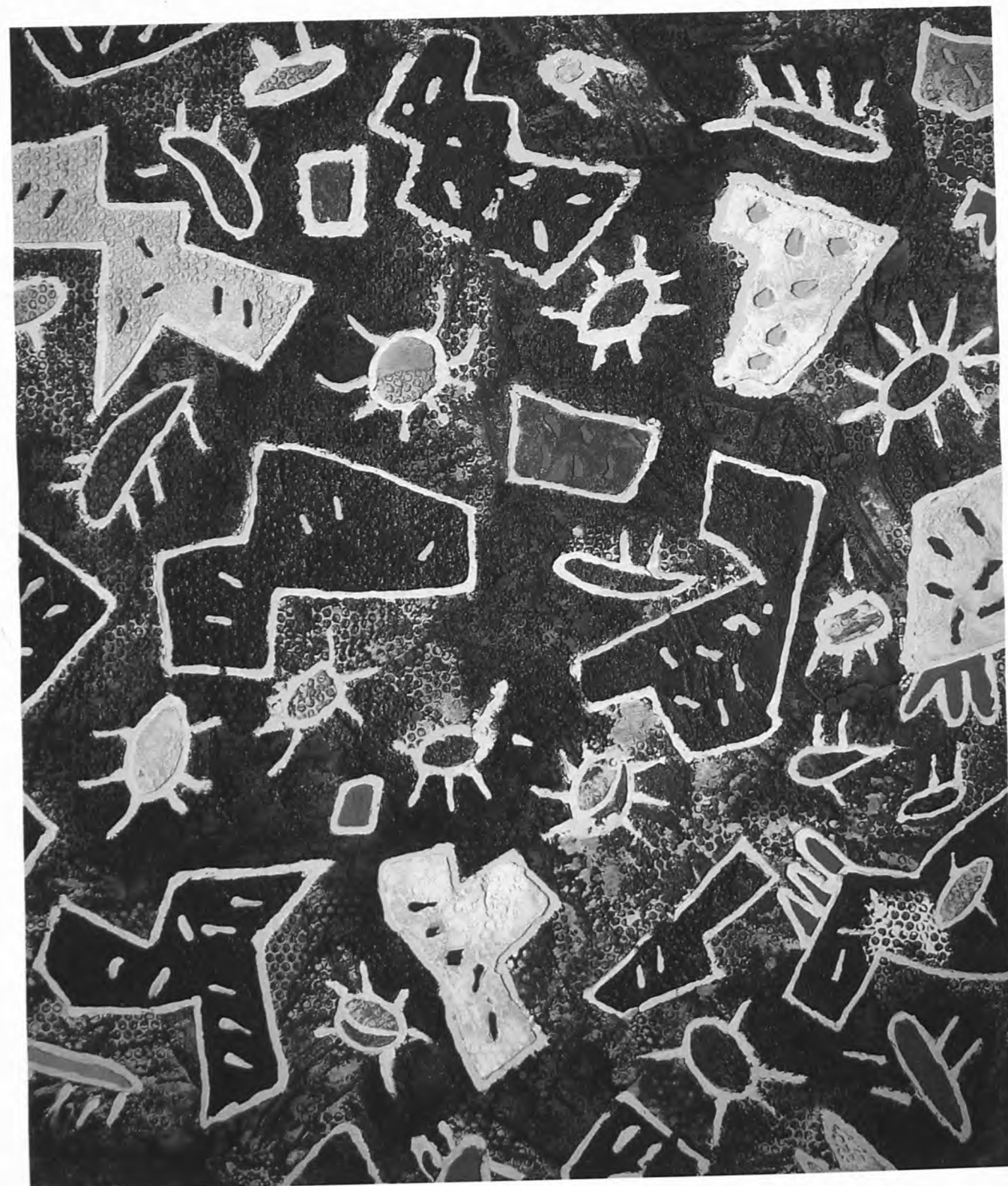
Πιστεύω εις ἕνα Θεό
Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

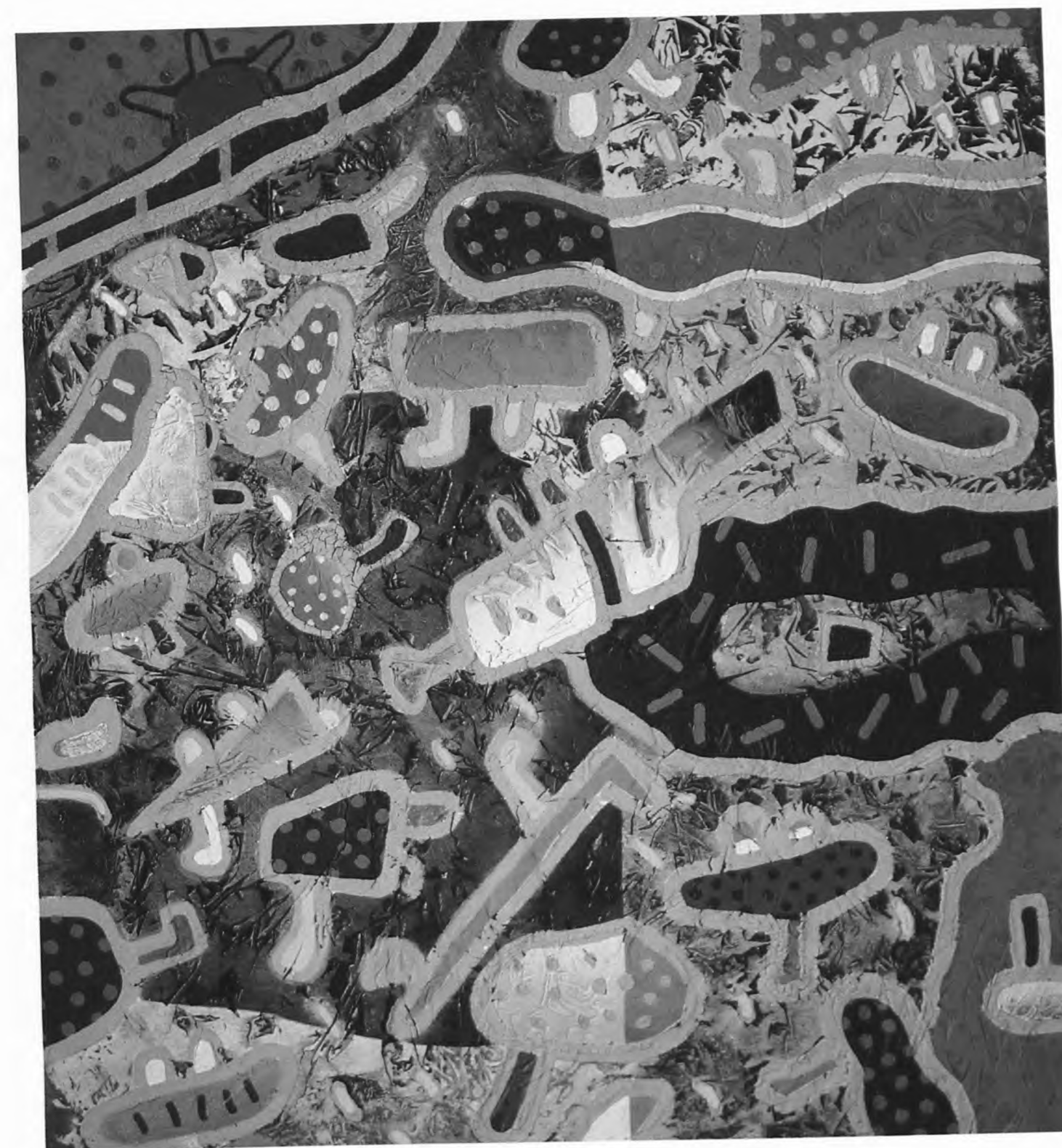
Τα πλούτη της φτώχειας
Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Μουσικές νότες
Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Πυγολαμπίδες

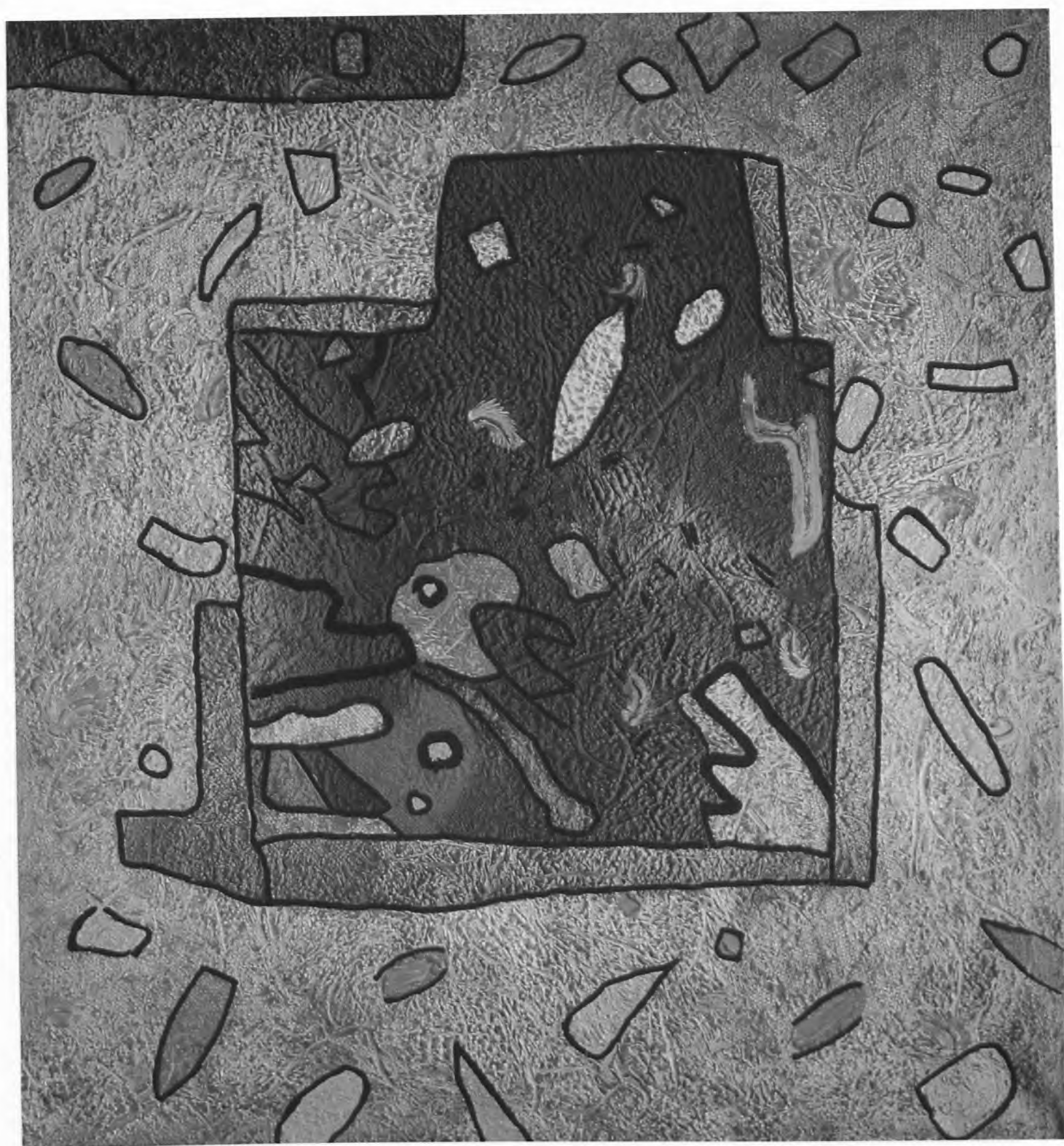
Ο Αίωλος θυμώνει

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Συννοφοκαθρέφτες

Μετεωρίτες

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Τοπογράφος

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Τα μονοπάτια του πρίγκιπα

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Τ' αστέρια της Περίσσης

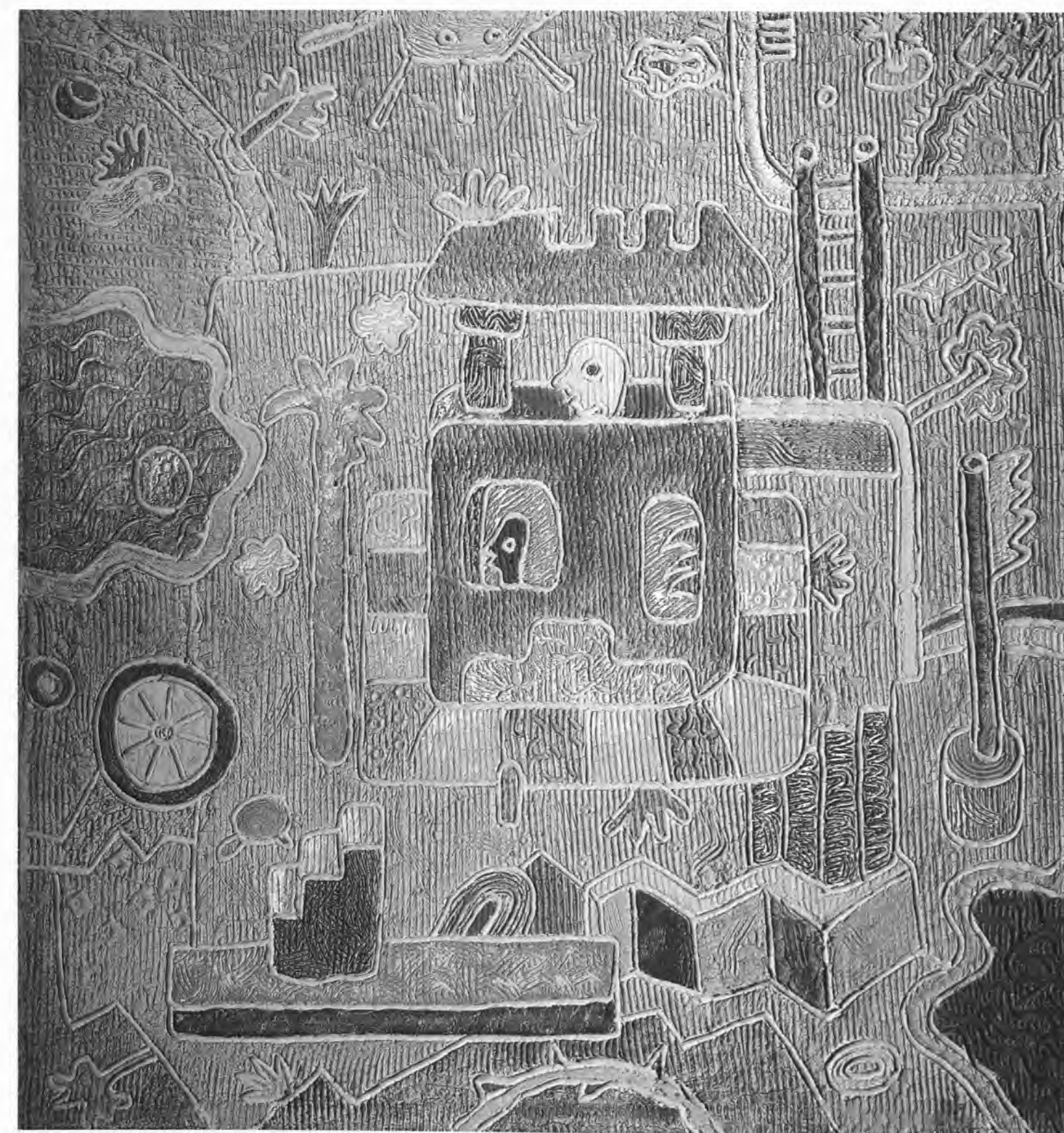

Ηλιοθεραπεία στο Αιγαίο

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Μονόλιθος

Δημόσια Κεντρική ^{Camp} Βιβλιοθήκη Βέροιας

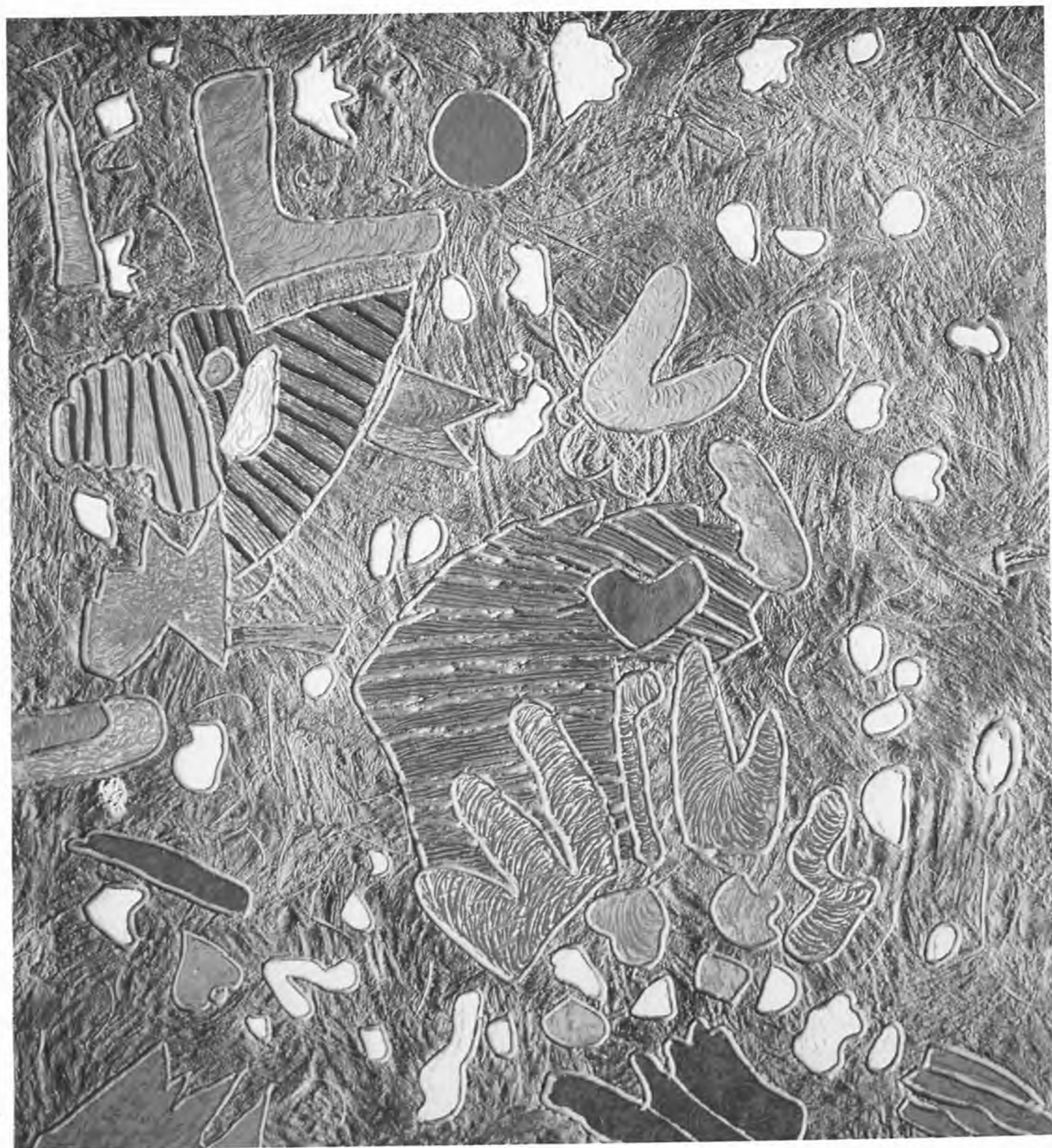

Μηνύματα
Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Παιδονόμος του τρύγου

Οι άγγελοι

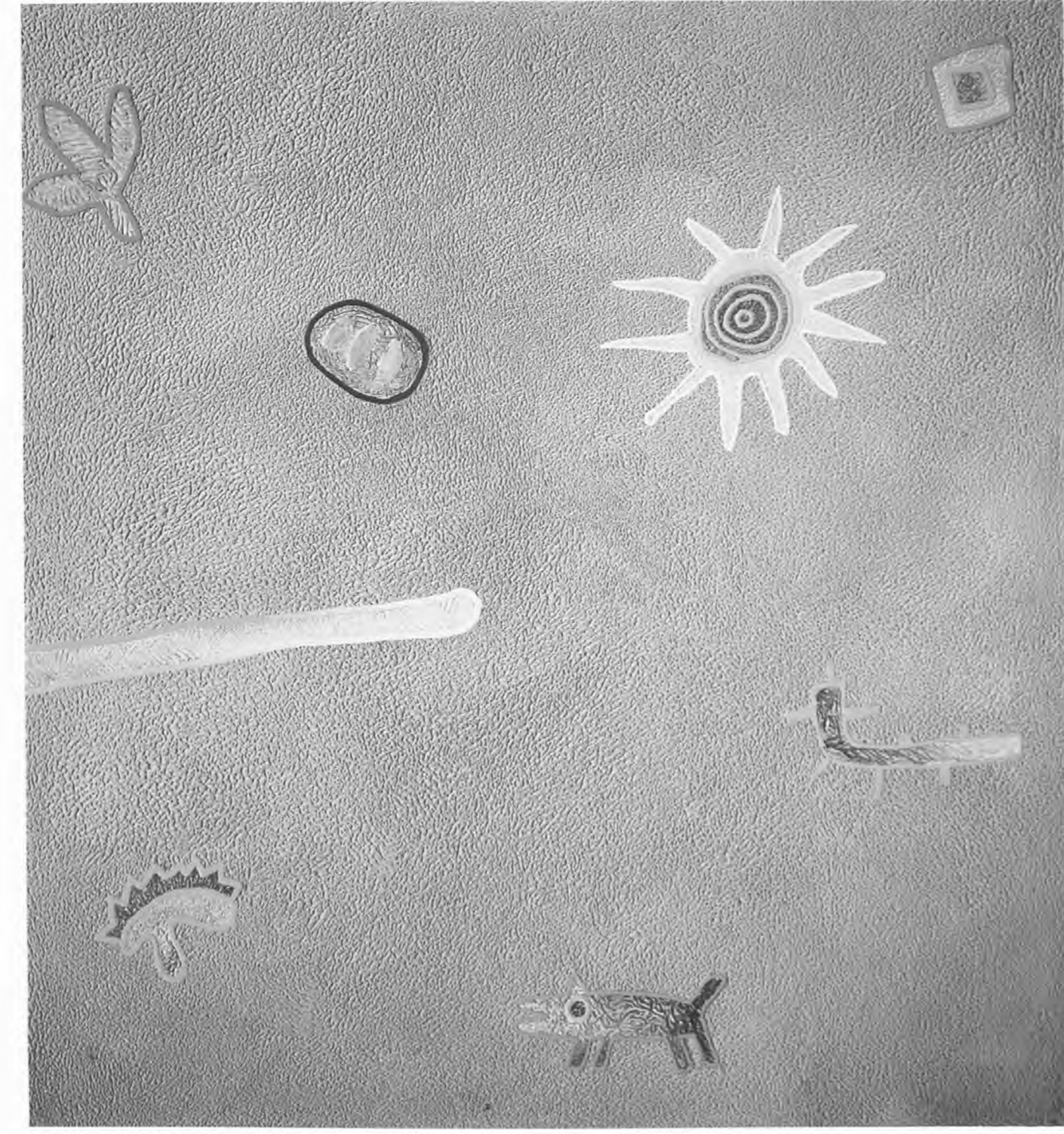
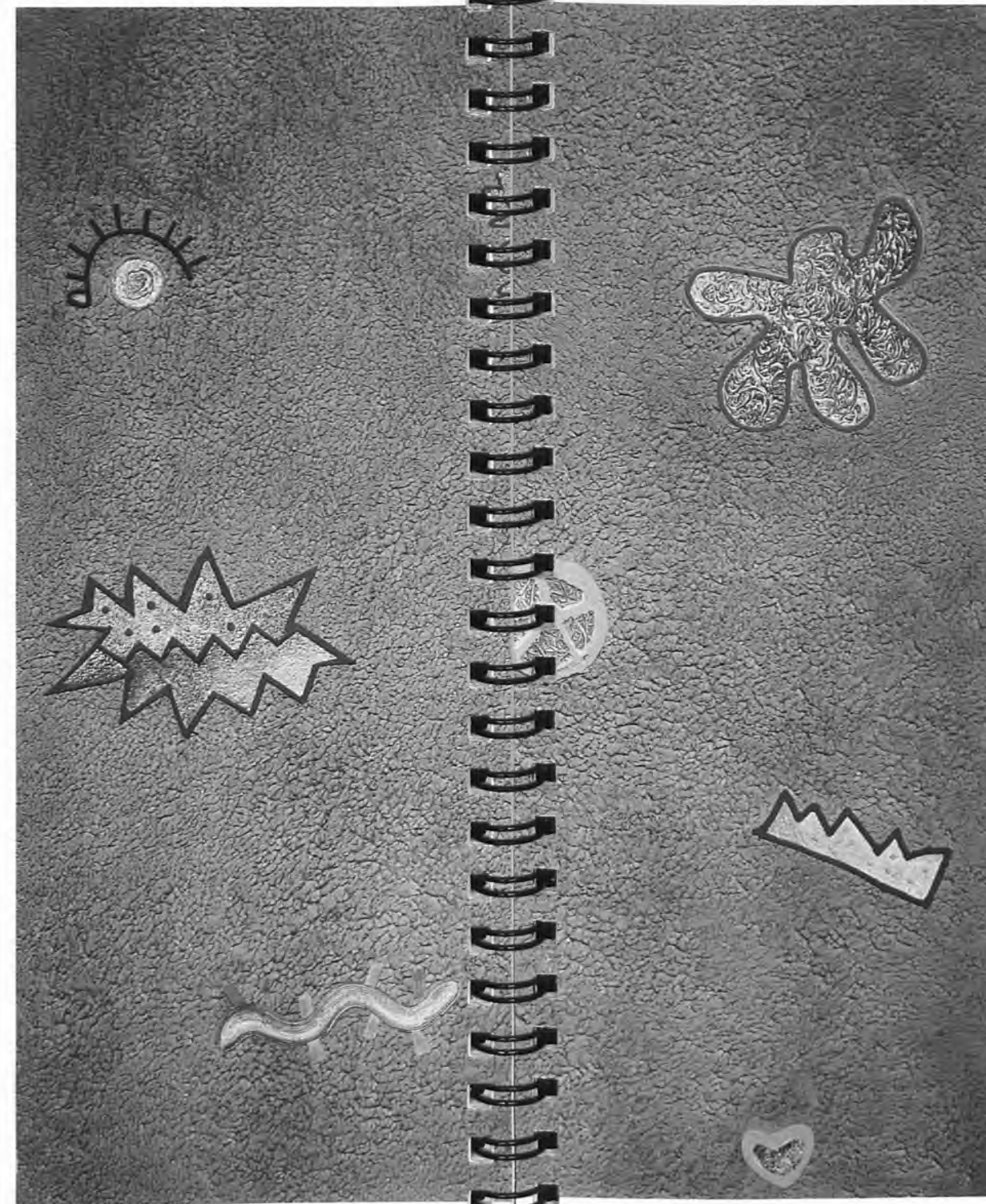
Οι Κυκλάδες μου
 Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

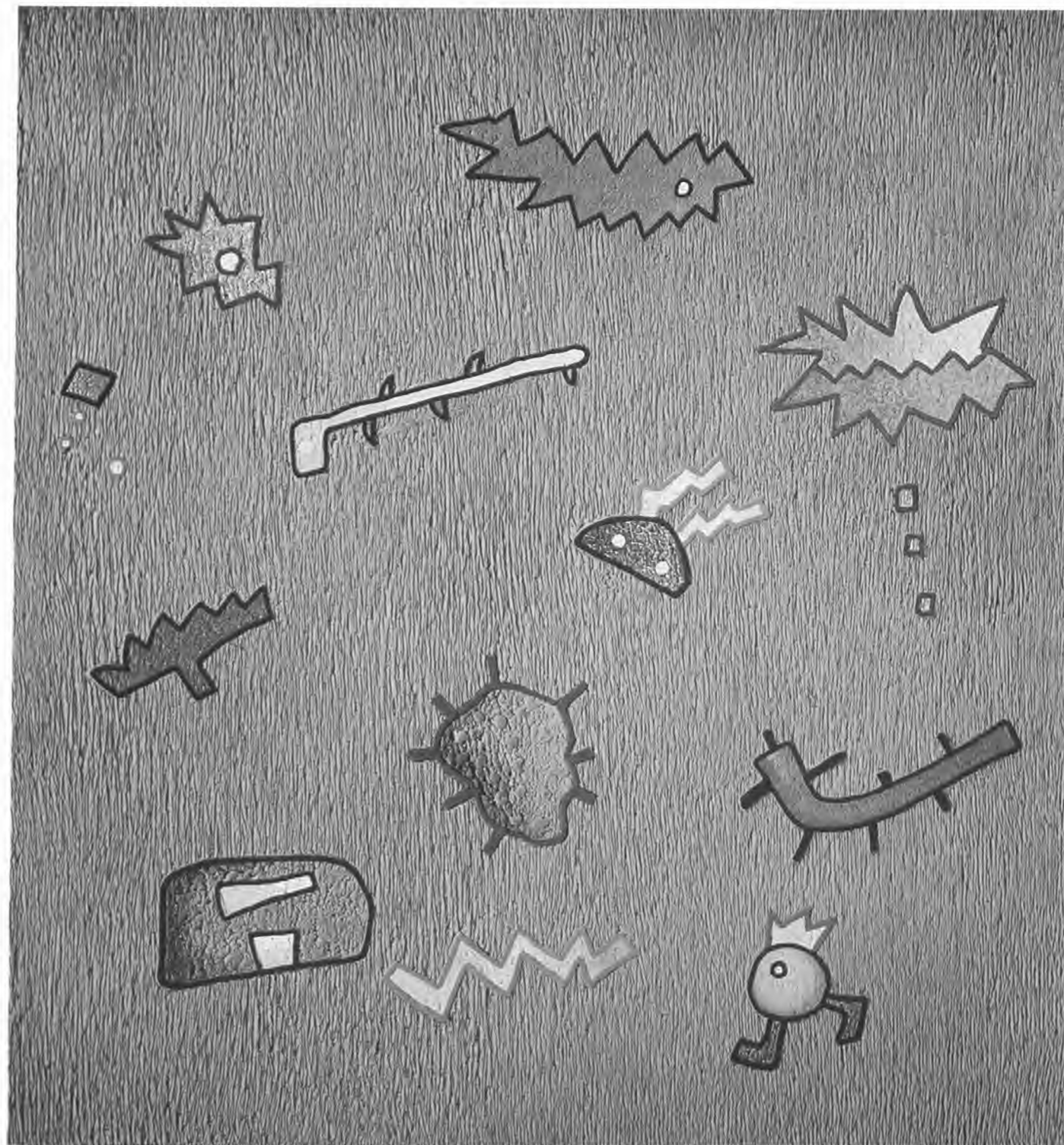
Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

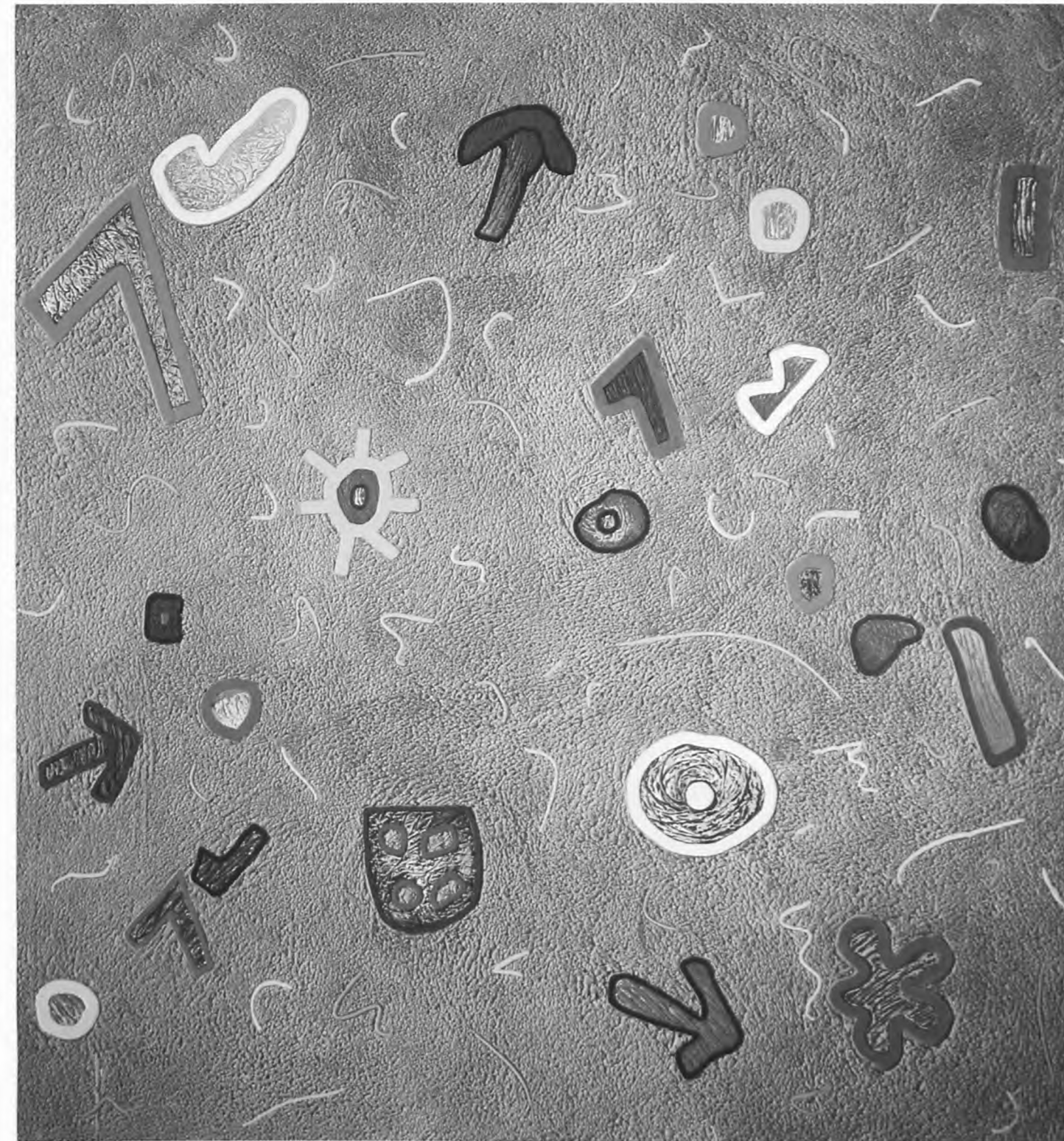
Πρωτομαγιά των γελοιοποιών

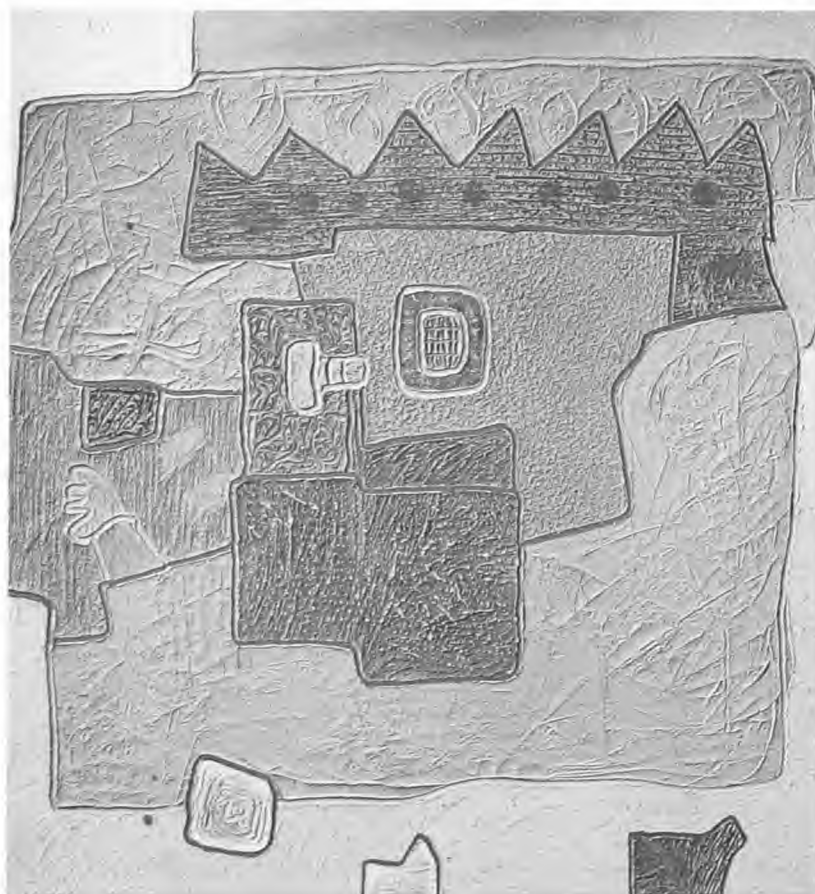

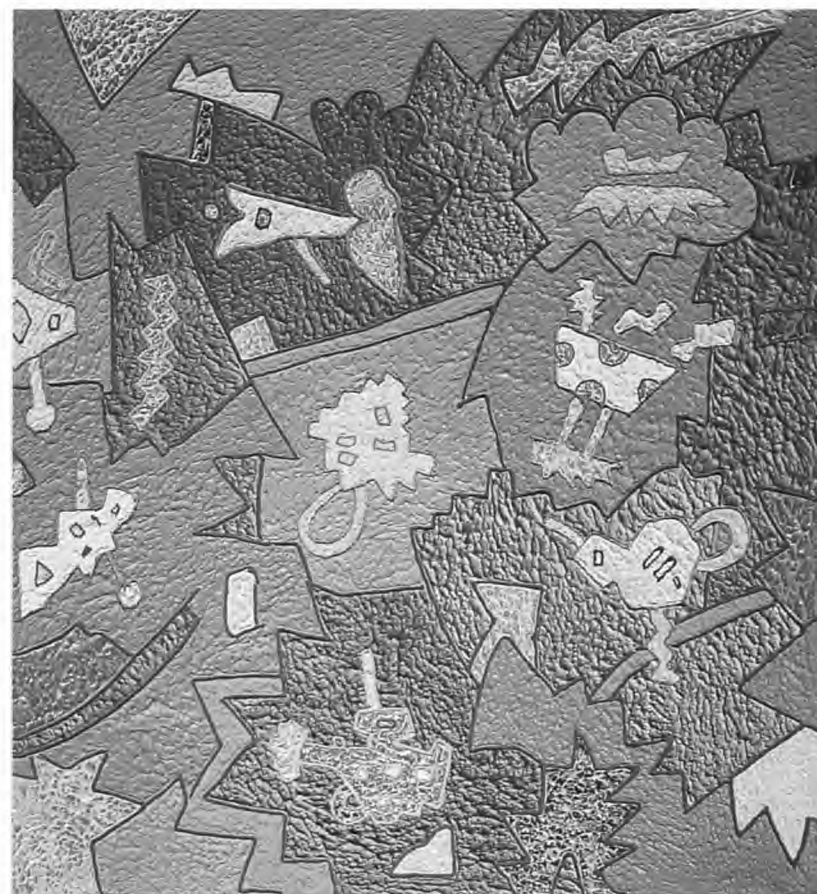
Ποιητικά λάφυρα

Ευχάριστα νέα
 Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

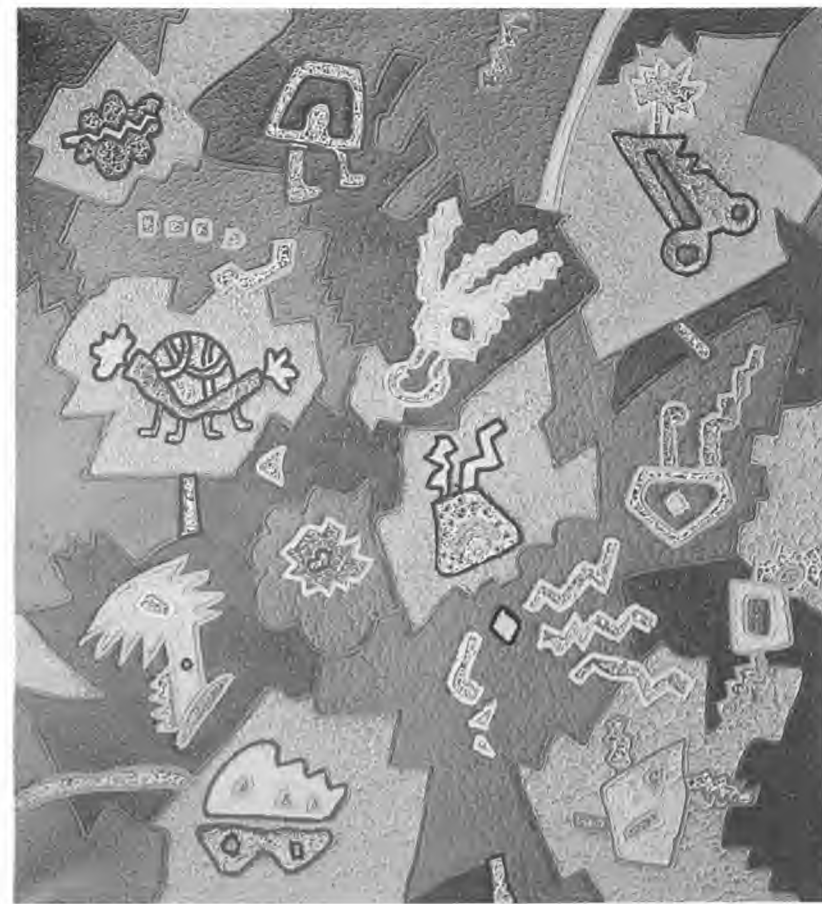
Θέρος

Παιχνίδια

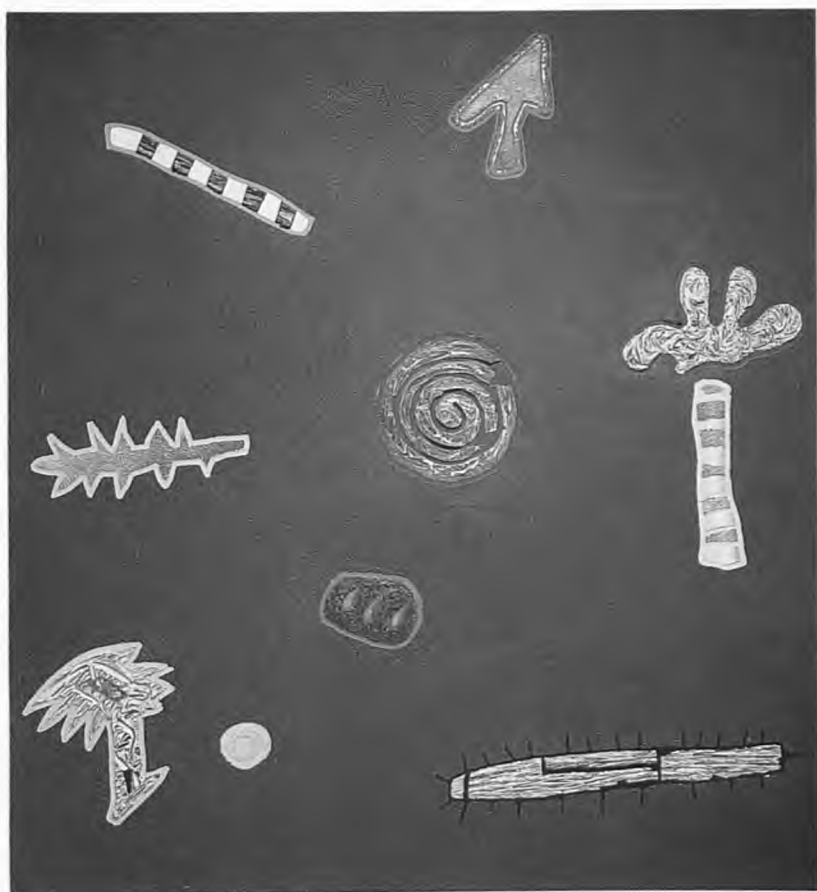

Χωράφια

Νομός Ημαθίας

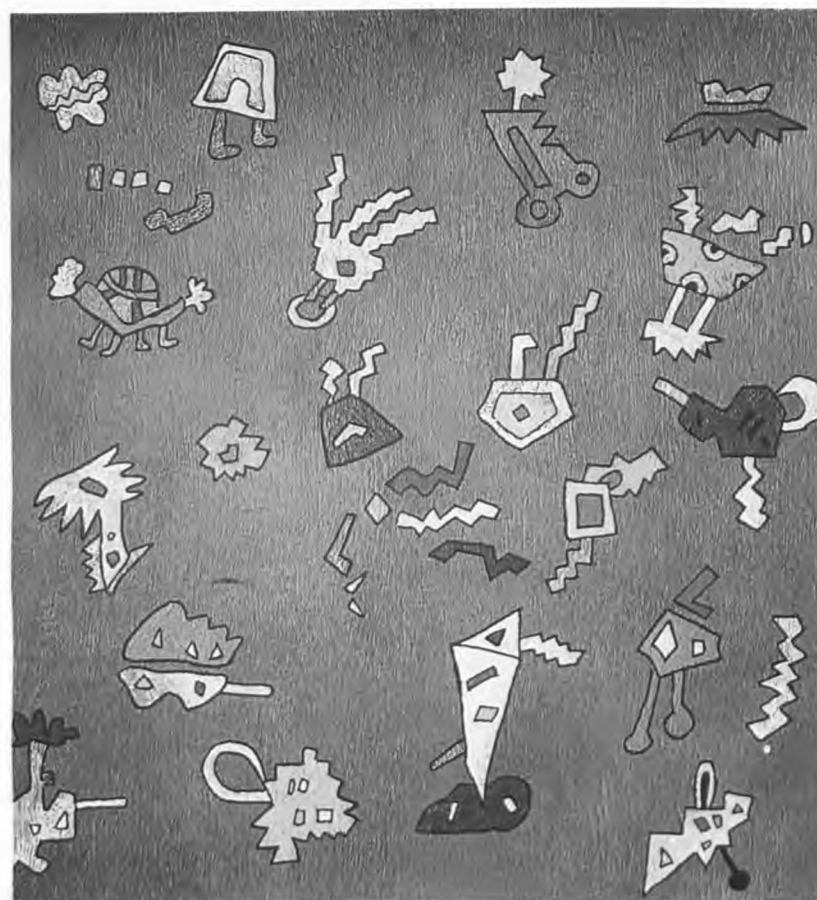
Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Ονείρα

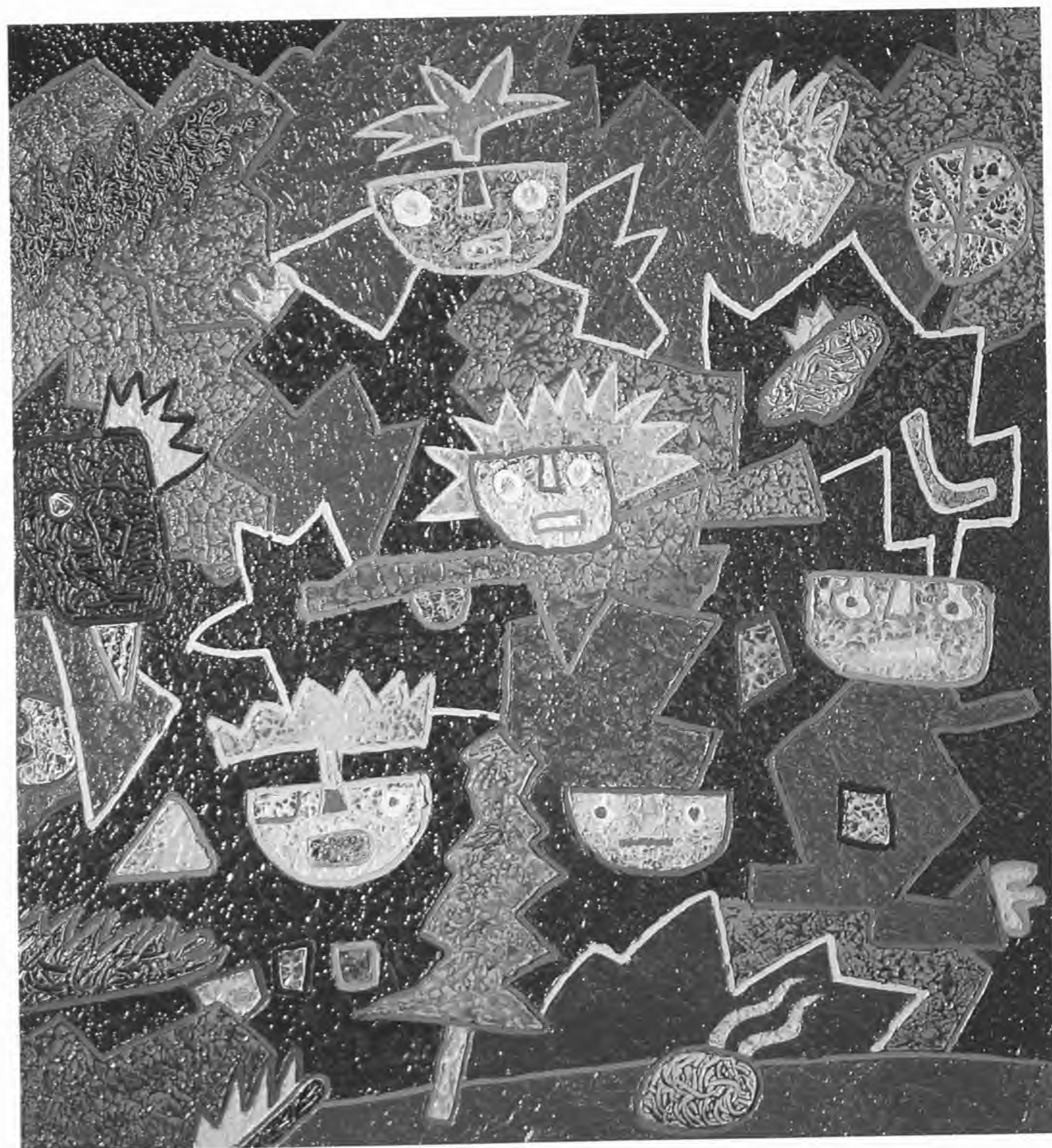
Μυθιστορήματα

Παιδικός κήπος

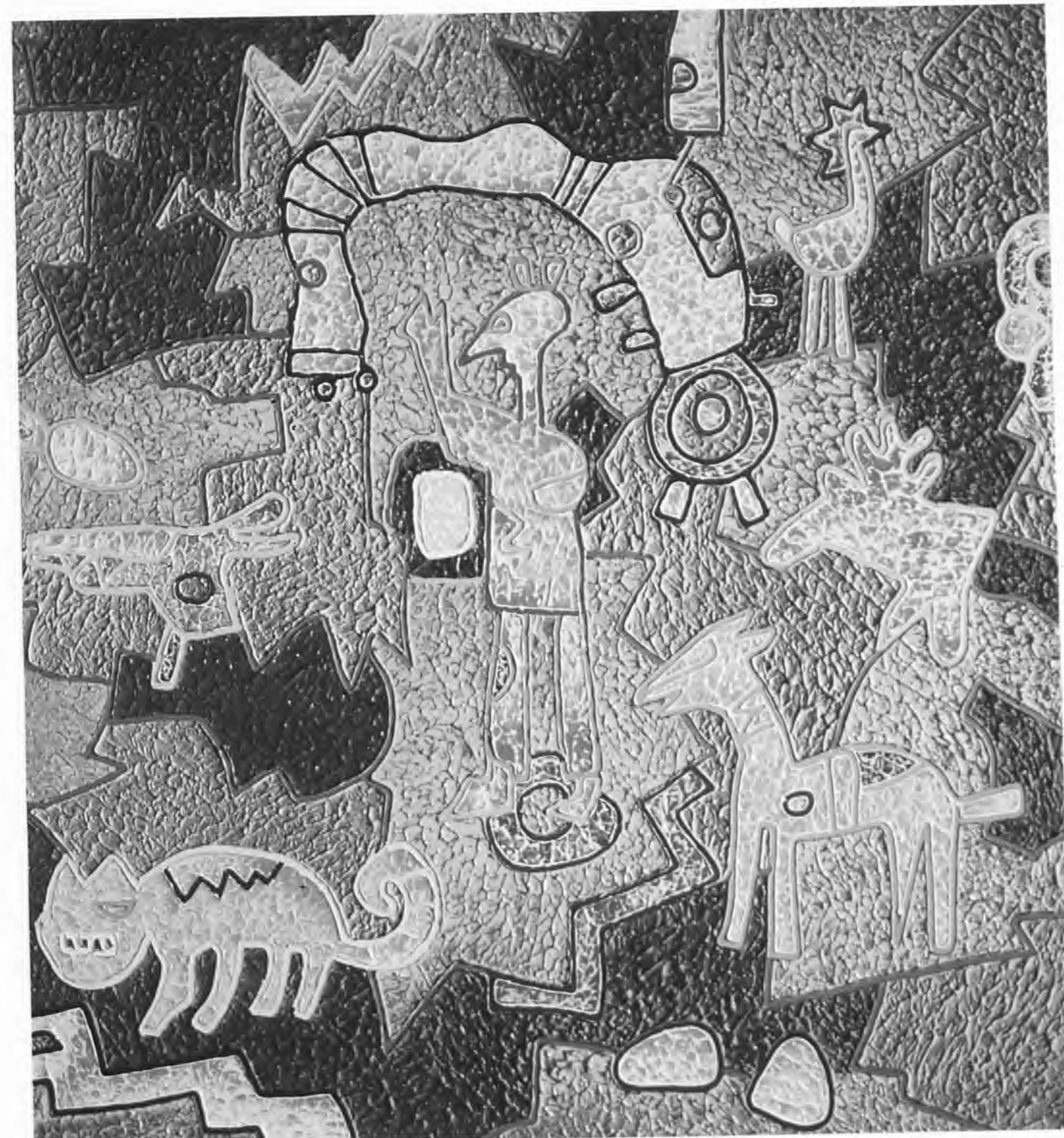
Σαράντα βρύσες

Ο βασιλιάς του ροκ

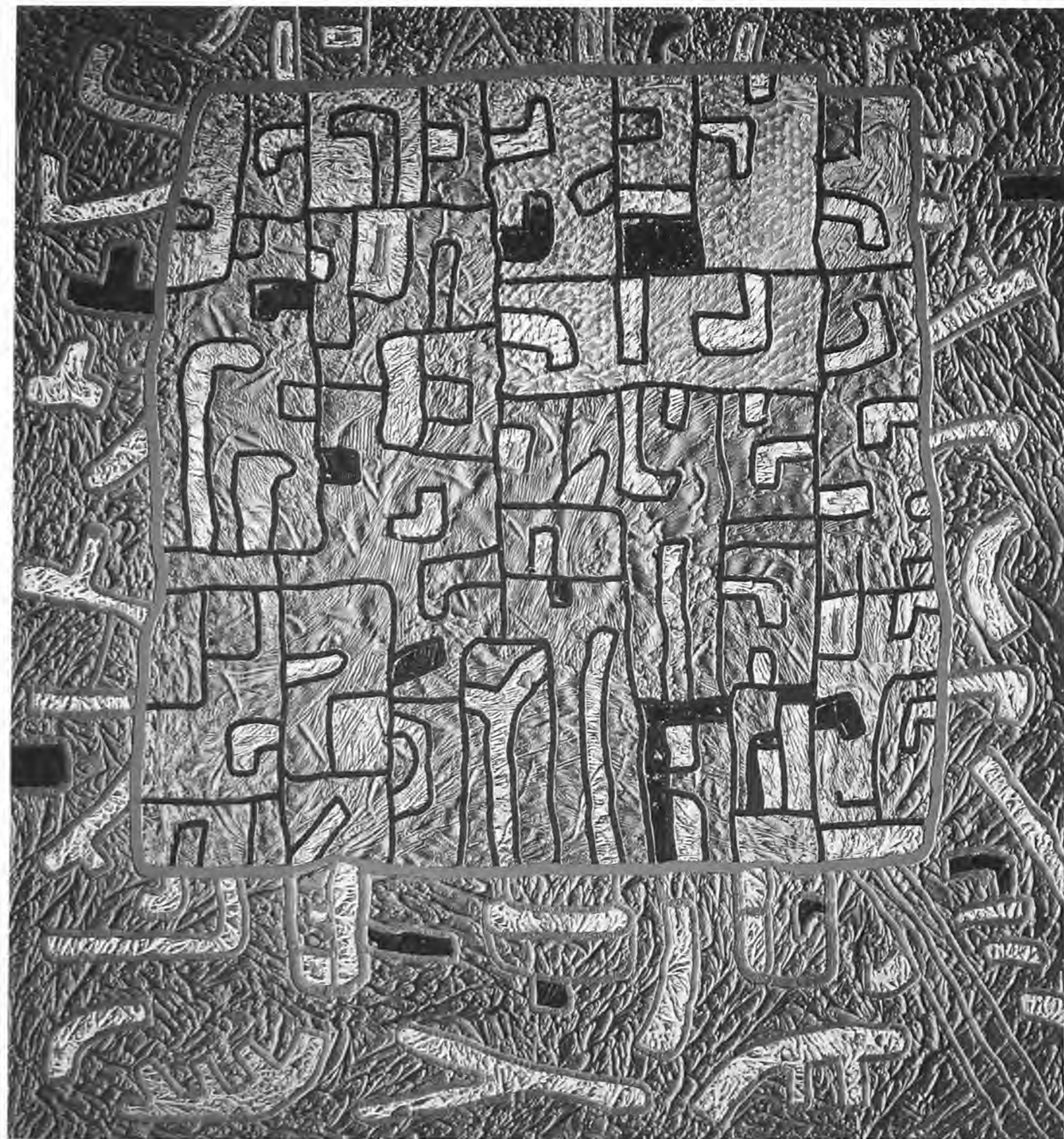

Το πουλί τ

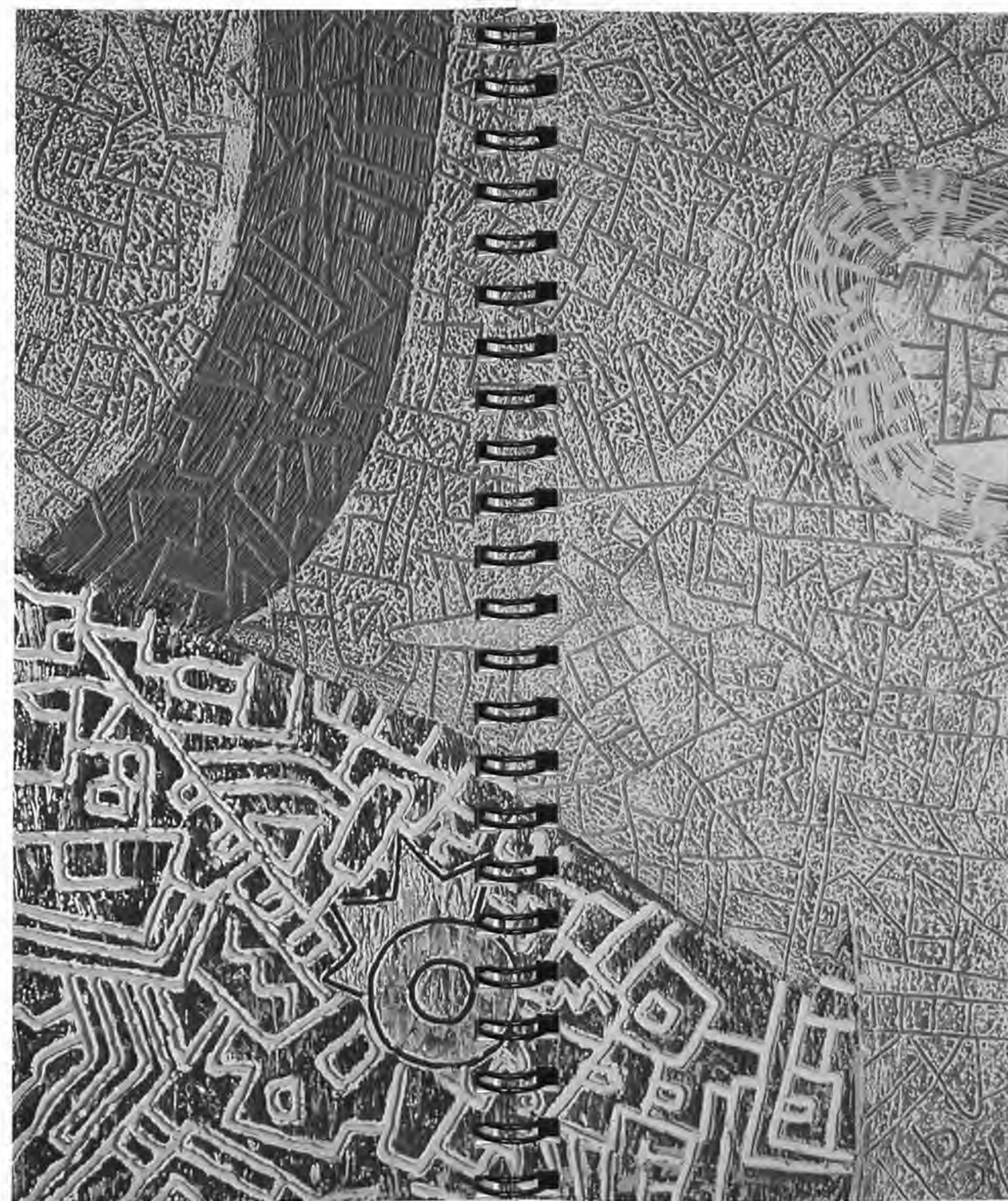

Τζομπανάκος ήμουνα

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

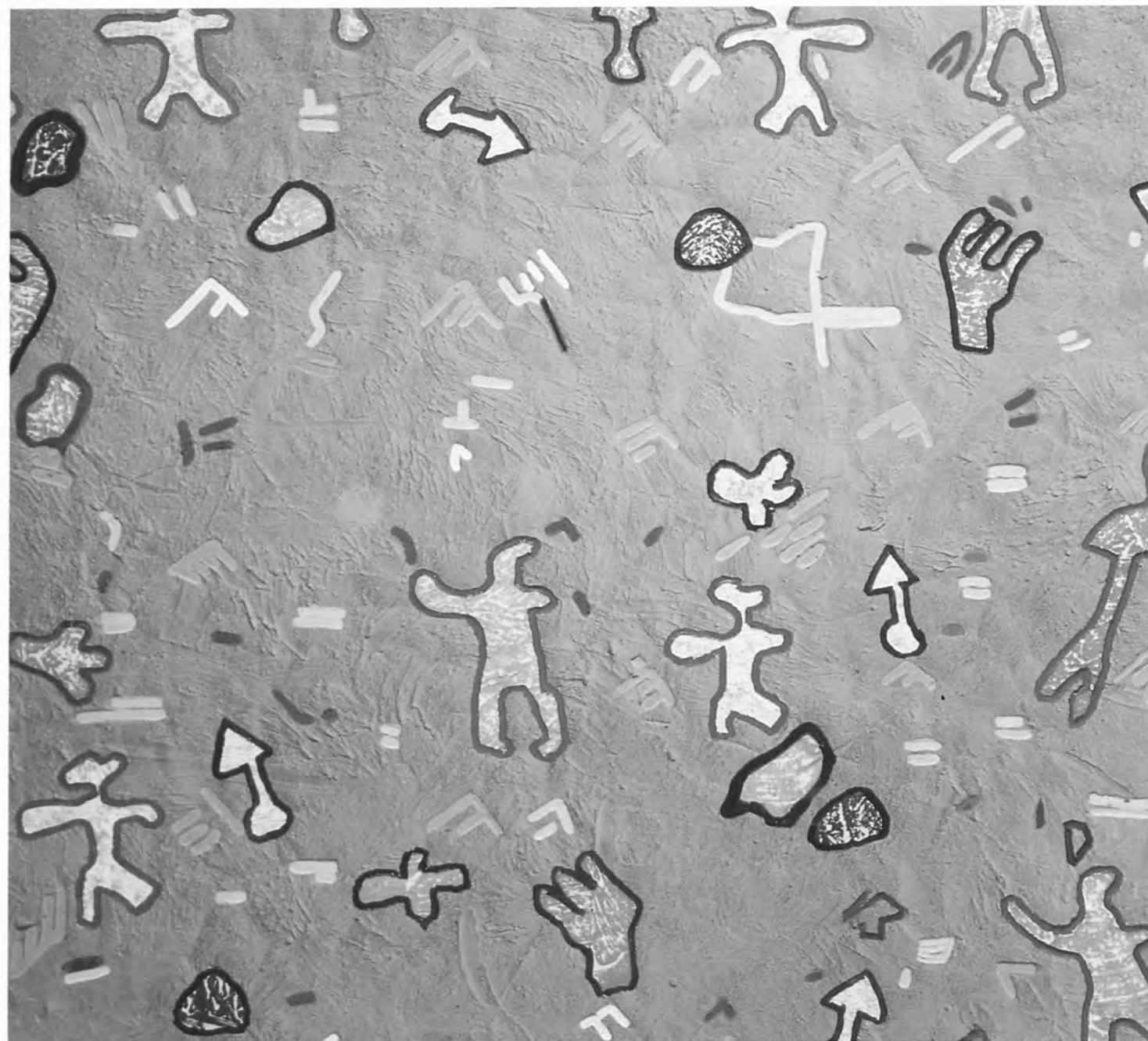
Νόσσοα

Θεο

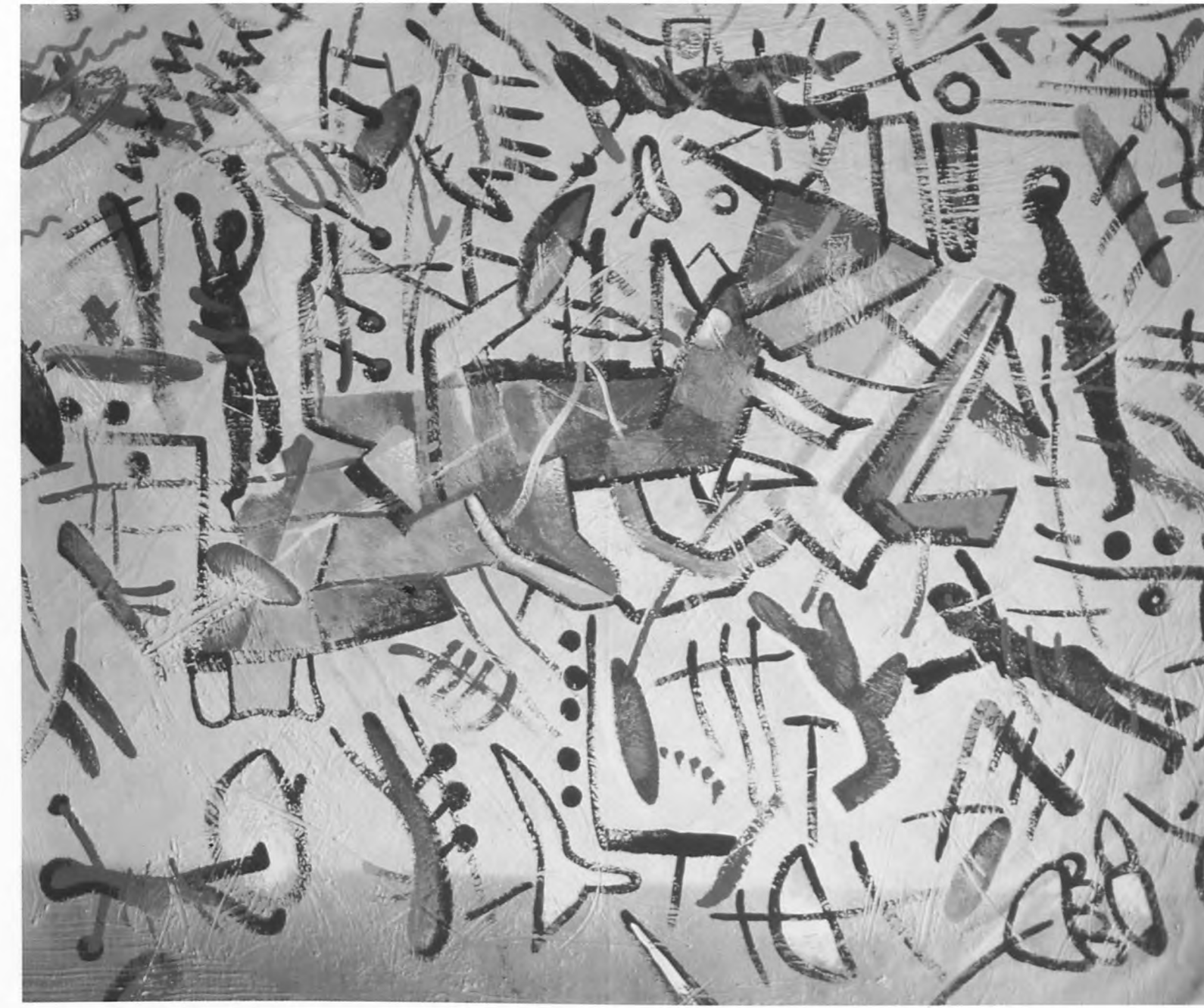
Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Στη σπηλιά της γιαγιάς μου

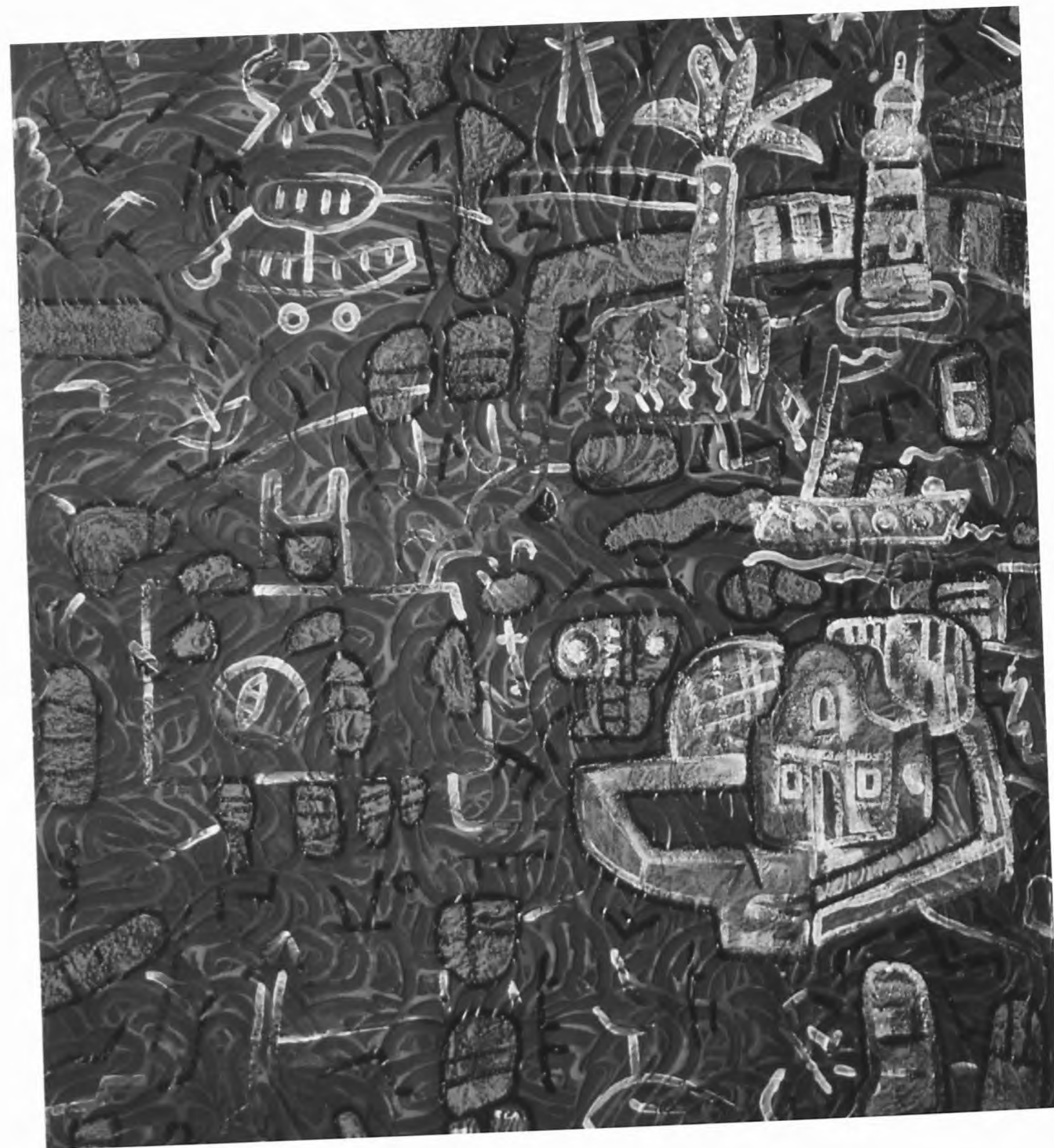

Ο. Σπυρ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Τ. 777

Κάλυμνος

Το σόι μου το μπόι μου

Λουλούδια

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Ταξίδι μέλιτος

Χριστός Ανέστη
Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Αρχαία Θήρα

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

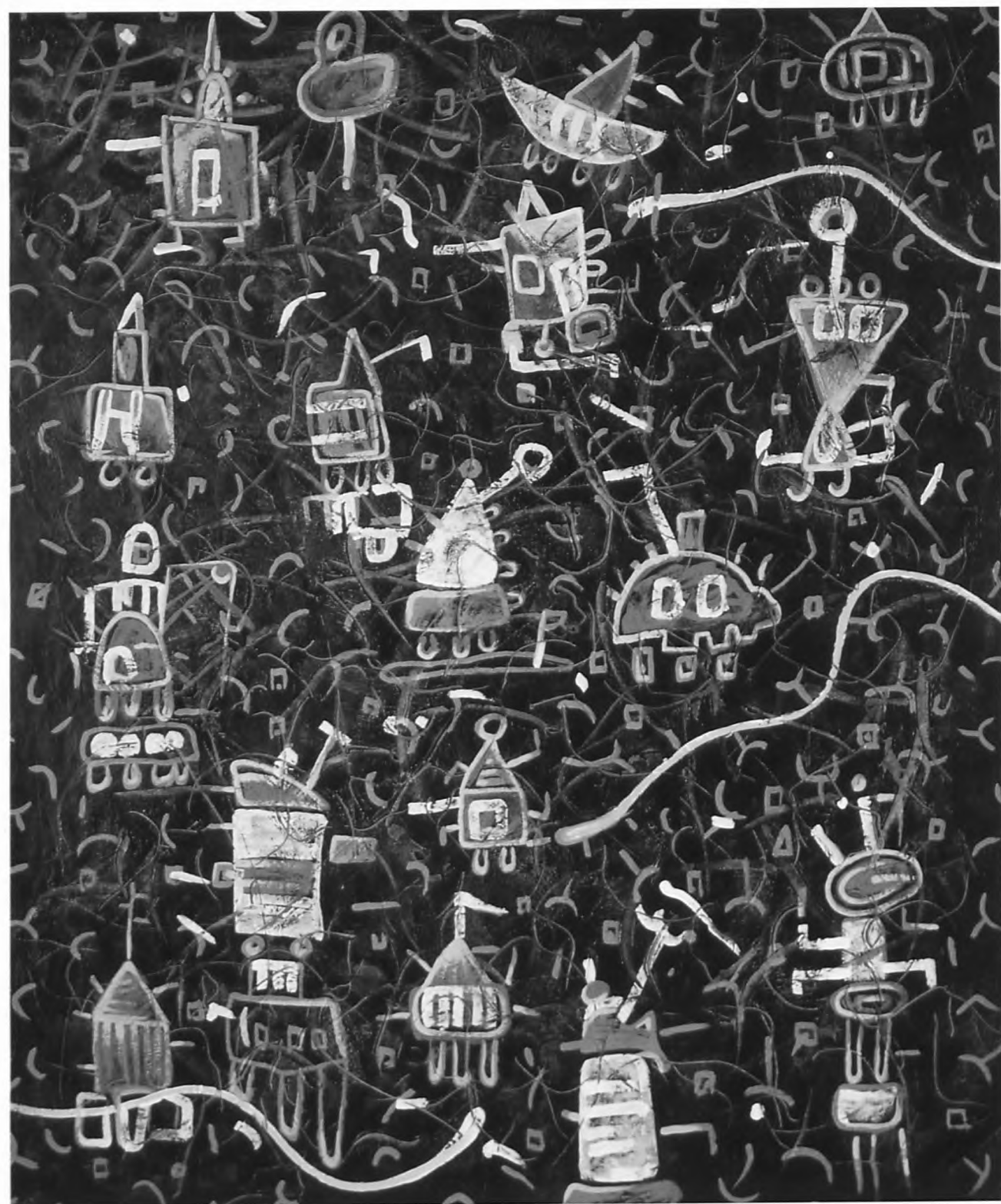
Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Μάνα Αφρικάνα

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Παλιοί φίλοι

Τα σπιτάκια των ποιητών

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Το αθάνατο νερό

Οι ζωγραφίες μου... σαν μικρά σωσίβια συνοδεύουν την κιβωτό μέσα στην τρικυμία του μεγάλου κατακλυσμού...

Σαν μικρές φωτοβολίδες, προαναγγέλλουν τη μεγάλη ειρήνη σίγουρες, άφοβες, χαρούμενες.

ΒΑΡΛΑΜΗΣ

Γεννήθηκε στη Βέροια το 1942, σπούδασε Αρχιτεκτονική και Καλές Τέχνες και διδασκε στο Πανεπιστήμιο Εφαρμοσμένων Τέχνης της Βιέννης από το 1974 έως το 1981 στο τμήμα Αρχιτεκτονικής, το οποίο διατηρεί την παράδοση των μεγάλων δασκάλων που επίσης δίδασκαν εκεί του Meyer και Hofmann αλλά και οι σύγχρονοι Hollein, Holzbauer, Ungers, Botta κ.ά. με τους οποίους και συνεργάστηκε εντατικά.

ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1982-1992 (ΕΠΙΛΟΓΗ):

- 1982:**
- «H.A.M.B.U.R.G.» Ζωγραφική Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης, Palais Liechtenstein, Βιέννη.
 - Διευθύνει το Φεστιβάλ «Τέχνη και Πόλη» της Βιέννης.
- 1983:
- «ΑΤΟΜΟ ΚΑΙ ΠΟΛΗ». Ζωγραφική και σχέδια. Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης του Αμβούργου.
 - «ΑΞΙΟΓΡΑΦ Α» Ντοκουμέντα της 15ετούς εργασίας στο Ατγαιο - ΣΑΝΤΟΡΙΝΗ Πίνακες, σχέδια, Ντοκουμαντέρ, Φιλμ, Αρχείο.
- 1984:
- BIG RED - SPACE OPERA: Επεμβάσεις στα συστήματα επικοινωνίας σε κεντρικά σημεία Ευρωπαϊκών πόλεων.
- 1985:
- «Une cité Imaginaire» - Μια μαγική πόλη. D.A.M. Εθνικό Μουσείο Αρχιτεκτονικής της Δυτ. Γερμανίας - Φρανκφούρτη.
- 1986:
- «ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΤΗΣ ΕΛΠΙΔΑΣ».
- 1988: Μελέτη ανάθεση του Δήμου Βιέννης, Δημοσιεύσεις (Bauwelt, Daidalos, Architectur Actuell, Häuser κ.ά.), Διαλέξεις σε Ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια.
- ΘΕΡΙΝΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΤΕΧΝΗΣ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ. Πολύμορφη δημιουργία για την εισαγωγή των παιδιών στο πολιτισικό περιβάλλον μέσω της Τέχνης.
 - ΔΙΕΘΝΕΣ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΣΑΛΤΖΜΠΟΥΡΓΚ. Διευθύνει τη Θερινή Ακαδημία Αρχιτεκτονικής σε συνεργασία με την Hundertwasser και τον Eibl Eibesfeldt.
- 1989:
- «LA FIN DEL L' ATLANTIDE» - Ζωγραφική. GRAND PALAIS - ΠΑΡΙΣΙ.
 - KINDERSTAND HIEZING. Σχεδιάζει τους αυτόνομους χώρους για παιδιά.
- 1990:
- «ΠΟΙΗΤΙΚΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ» - Ζωγραφική.
- 1992: Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης.
- «ΟΥΤΟΠΙΚΕΣ ΕΙΚΟΝΕΣ».
 - Ζάππειο Μέγαρο - Αθήνας.
 - «ΣΤΟ ΦΩΣ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ».
 - Καστέλλο - Κάστρο των Ιπποτών - Ρόδος.
 - «ΑΠ' ΤΗ ΒΑΒΕΛ ΩΣ ΣΗΜΕΡΑ» - Ζωγραφική. Πύργος του Άιφελ - ΠΑΡΙΣΙ.
 - «ART AND DESIGN» - Ζωγραφική - σχέδια - εφαρμογές - εγκαταστάσεις. Εκθέσεις N. YORKEΣ, LOS ANGELES, TOKYO, MILANO, KOLN, FRANKFURT.
 - «ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ» - Έκθεση - Εγκατάσταση. TECHNISCHES MUSEUM WIENNA.
 - I.D.E.A. Design Center. Ιδρύει, σχεδιάζει, κτίζει και διευθύνει το μεγαλύτερο Design Center στην Ευρώπη.
 - «ΤΕΧΝ' ΑΣΜΑΤΑ» - Ζωγραφική. Γκαλλερί TITANIUM - ΑΘΗΝΑ.

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

Δημοσιεύσεις του και εργασίες του φιλοξενούνται στα μεγαλύτερα περιοδικά τέχνης, αρχιτεκτονικής και design του κόσμου (Casa Vogue, Ambiente, Abitare, Schöner Wohnen, Angeles, Matter, The Advocate, The New York Times, Bauwelt, DAIDALOS, Living, Spiegel κ.ά.).

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

- Aegean ArchiteKtural Line, 1980.
- Nachrichten aus einem Ur-land Für die grossen - Städte, Bauwelt 1/2, 1981.
- Die Siedlung, Veria 1982.
- «Μια νύχτα στη Σαντορίνη», Βέροια 1983.
- Experimentelle ArchiteKtur, Katalog Nr. 20, Museum Moderner Kunst.
- Die Entstenhung der ArchiteKtur aus der Höhle, Daidalos ArchiteKtur Journal, Berlin 1984.
- «Une Cité Imaginaire» Deutsches ArchiteKtur Museum, Franfurt 1985.
- Architectur der Hoffnung, Hundertwasserhaus, Wien 1985.
- Kinderstadt Hietzing, Ideen und projekte für eine fröhliche Stadt, Wien 1987.
- Public Design, ArchiteKtur Aktuel Nr. 120, 1987.
- Die Chance Holz, Natural Design 1988.
- Architectural poetique, Utopies 89, Paris 1989.
- Μουσείο Παιδικής Φαντασίας, Αθήνα 1989.
- European Furniture 90's, Hong Kong 1990.
- INSPIRATION, Stuttgart 1992.
- EXPO MUEBLE, Barcelona 1992.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Εκτύπωση: Σχήμα & Χρώμα

Διαχωρισμοί: Reprotime ΑΕ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας